POLONIA AZERBEJDŻAŃSKA

Numer 8 / 2023 rok

“Polonia” Rozwój współpracy kulturalnej

Herb orła białego

150 lat Rzezi Wołyńskiej

Maria Skłodowska Curie

Wojciech Korfanty jako jeden z ojców polskiej niepodległości

fot. Dinara Guseinova (Baku)
1 okładka fot. Giota Sakellariou (Krakow, Polska)

Od redaktora

Świat nieuchronnie staje przed nowymi wyzwaniami i zmianami, które nierzadko prowadzą do utraty wielowiekowych wartości. Nasze polskie korzenie są jednym z najważniejszych źródeł duchowej siły, tak potrzebnej do zachowania i umacniania narodowej tożsamości i solidarności. Pragnę podkreślić, że niezmiennie najważniejszą misją redakcji naszego pisma pozostaje ukazywanie wyjątkowości naszego dziedzictwa historycznego. Ma ono ogromne znaczenie dla społeczeństwa będąc źródłem inspiracji i siły.

Bogata kultura narodu polskiego, jego niezachwiane pragnienie wolności i heroiczna wytrwałość naszych przodków w obliczu zewnętrznych i wewnętrznych wyzwań zawsze pozostaną podstawą edukacji młodego pokolenia.

Мир неизбежно сталкивается с новыми вызовами и изменениями что нередко ведёт к потере многовековых ценностей. Для нас наши польские корни являются одним из важных источников духовной силы столь необходимой для поддержания и укрепления национальной идентичности и солидарности. Хочется подчеркнуть что важнейшей миссией редакции журнала продолжает оставаться раскрытие уникальности нашего исторического наследия. Оно имеет большое значение для общества являясь источником вдохновения и силы.

Богатая культура польского народа, его непоколебимое стремление к свободе и героическая стойкость наших предков перед лицом внешних и внутренних вызовов всегда будут оставаться основой для воспитания молодого поколения.

Treść / Содержание

6
80 lat Rzezi Wołyńskiej

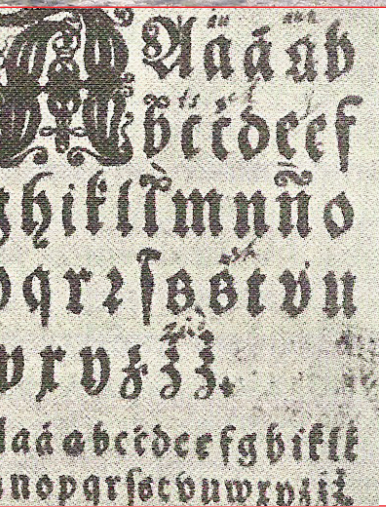

10
Trochę o języku polskim

16
Herb orła białego

20
Maria Skłodowska Curie

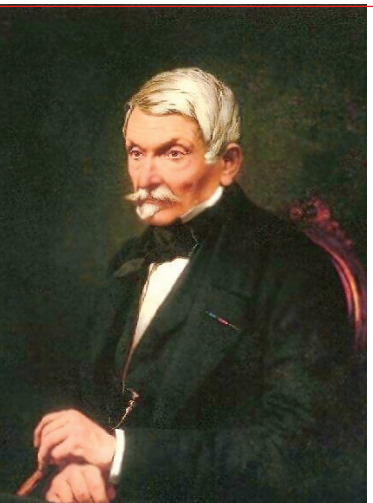

26
Aleksander Fredro

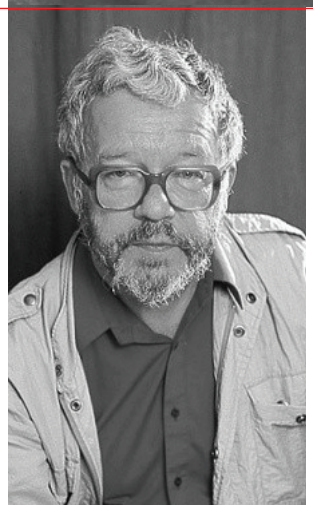

32
Jerzy Nowosielski

38
Piotr Hermanowicz

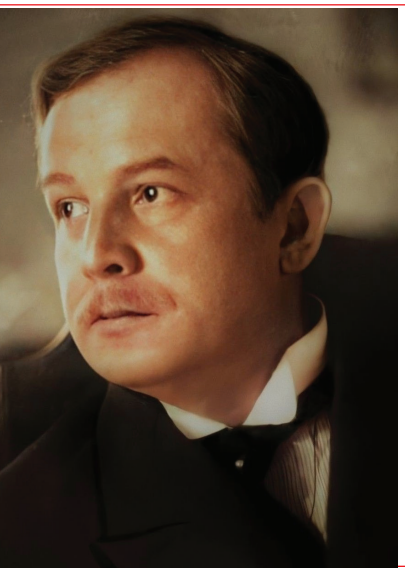

42
Wojciech Korfanty jako jeden z ojców polskiej niepodległości

48
Polscy rycerze między Zachodem a Wschodem

54
Budynek biura Rotszyldów
Znany polski architekt K. Skórewicz i jego projekty w Baku

59
W rodzinne strony

63
Najważniejsze informacje o naszej społeczności

Pomnik Polaków Pomordowanych na Wołyniu
fot. Stako / Wikimedia Commons

80 lat Rzezi Wołyńskiej

80 лет волынской трагедии

Sejm RP opublikował na swojej oficjalnej stronie internetowej rezolucję "W sprawie tragicznego losu Polaków na Kresach Wschodnich", przyjętą 15 lipca 2009 roku:

"W lipcu 2009 roku mija kolejna, 66. Rocznica rozpoczęcia antypolskiej akcji-masowej masakry, która miała charakter czystek etnicznych i ludobójczych skłonności dokonanych przez Organizację Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińską Powstańczą Armię na Kresach II Rzeczypospolitej. Sejm Rzeczypospolitej oddaje hołd wymordowanym Rodakom i obywatelom polskim innych narodowości, a także członkom Armii Krajowej, Samoobrony Kresowej i Batalionów Chłopskich, którzy weszli w dramatyczną walkę w obronie polskiej ludności cywilnej, a także przypomina o ukraińskich ofiarach cywilnych. Sejm wyraża szczególne podziękowania i uznanie dla tych Ukraińców, którzy często narażając swoje życie na niebezpieczeństwo, pomagali i ratowali swoich polskich sąsiadów. Tragedia Polaków na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej musi być przywrócona pamięci historycznej współczesnego pokolenia. jest to zadanie dla wszystkich

Сейм Польши опубликовал на своём официальном интернет-сайте резолюцию "О трагической судьбе поляков на Восточных Кресах ", принятую 15 июля 2009 года:

"В июле 2009 года исполняется очередная, 66-ая годовщина начала антипольской акции - массовой резни, которые носили характер этнических чисток и геноцидальные наклонности, совершенной Организацией Украинских националистов и Украинской повстанческой армией на Кресах Второй Речи Посполитой. Сейм Речи Посполитой отдает дань памяти уничтоженным соотечественникам и польским гражданам других национальностей, а также членам Армии Крайовой, Самообороны Кресовой и Батальонов Хлопских, которые вступили в драматическую борьбу в защиту польского гражданского населения, а также напоминает об украинских гражданских жертвах. Сейм выражает особую благодарность и признательность тем украинцам, которые часто подвергая свою жизнь опасности, помогали и спасали своих польских соседей. Трагедия поляков на Восточных Кресах Второй Речи Посполитой должна быть восстановлена

władz w imię lepszej przyszłości dla naszych narodów i zrozumienia narodów naszej części Europy, zwłaszcza Polaków i Ukraińców".

Dziś cały świat zna to wydarzenie pod nazwą Rzezi Wołyńskiej, która stała się jednym z najbardziej tragicznych i bolesnych wydarzeń w historii Europy Wschodniej XX wieku. Dla narodu polskiego i historyków uosabia okropności konfliktów etnicznych, przemocy i strat w czasie II Wojny Światowej.

We wrześniu 1939 roku, wraz z rozpoczęciem niemieckiej inwazji na Polskę, rozpoczęły się sporadyczne wystąpienia OUN przeciwko Polakom, które szczególnie nasiliły się w momencie ataku ZSRR na Polskę 17 września. Ukraińscy nacjonaliści rozbroili polskie oddziały wojskowe. Głównym celem tych starć było wydobycie broni dla OUN. Łącznie schwytano ponad 2,5 tysiąca Polaków. Niektórzy schwytani przez ounowców polscy żołnierze zostali zabici, pozostali rozbrojeni i przekazani Niemcom i czerwonoarmistom. Wiadomo, że gdy Armia Czerwona przekroczyła granice zachodniej Ukrainy, a wojska polskie były już praktycznie pokonane, radzieckie samoloty rozrzucały ulotki, w których m.in. nawoływano: "Bronią, kosami, widłami i toporami bij wiecznych wrogów - polskich panów". Rzeź wołyńska rozpoczęła się od ataku ukraińskich grup nacjonalistycznych, przede wszystkim Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i ich zbrojnej gałęzi, Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), na polską ludność Wołynia w 1943 roku. Pojedyncze przypadki napaści UPA na polskie miejscowości rozpoczęły się jeszcze zimą 1943 roku. Początkowo akcje ukraińskich powstańców były skierowane przeciwko polskim pracownikom administracji hitlerowskiej, którzy pracowali w służbach ochrony lasów i majątków państwowych (legendschafty). Potem rozprzestrzeniły się

в исторической памяти современного поколения. Это задача для всех властей во имя лучшего будущего для наших народов и понимания народов нашей части Европы, особенно поляков и украинцев".

Сегодня весь мир знает данное событие под названием Волынская трагедия, которая стала одной из самых трагических и болезненных событий в истории Восточной Европы XX века. Для польского народа и историков она олицетворяет ужасы этнических конфликтов, насилия и потери во времена Второй мировой войны.

В сентябре 1939 года с началом германского вторжения в Польшу начались спорадические выступления ОУН против поляков, которые особенно участились к моменту нападения СССР на Польшу 17 сентября. Украинские националисты разоружали польские военные отряды. Главной целью этих столкновений была добыча оружия для ОУН. Всего было пленено более 2,5 тысяч поляков. Некоторые пленённые оуновцами польские солдаты были убиты, остальные разоружались и передавались немцам и красноармейцам. Известно, что когда Красная армия перешла границы Западной Украины и польские войска были уже фактически разбиты, советские самолеты разбрасывали листовки, которые в частности призывали: «Оружием, косами, вилами и топорами бей вечных врагов — польских панов». Волынская трагедия началась с наступления украинских националистических групп, прежде всего Организации украинских националистов (ОУН) и их вооруженной ветви, Украинской повстанческой армии (УПА) на польское население Волынской области в 1943 году. Отдельные случаи нападения УПА на польские населённые пункты начались ещё

już na ludność cywilną na wsi — najpierw na przybyłych w okresie międzywojennym kolonistów, a potem mieszkających tam na stałe. Pierwszym zauważalnym aktem rzezi było zniszczenie 9 lutego 1943 roku polskiej kolonii Parośli. według Grzegorza Motyki zostało ono dokonane przez jednostkę „Dowbeszki-Korobki" (). Sądząc po opisie polskiego historyka, oddział ten po bitwie w miasteczku Włodzimierc wszedł udając sowieckich partyzantów do wioski i zażądał od miejscowych Polaków pomocy. Po zjedzeniu w rodzinach chłopskich, żołnierze oddziału zebrali Polaków w jedno miejsce i zabili 173 osoby. Wydarzenie to osiągnęło swój szczyt w lipcu 1943 roku. Wydarzenia Rzezi Wołyńskiej trwały po 1943 roku. Ataki te były niezwykle brutalne i obejmowały masakry, przemoc, wygnanie i niszczenie polskich osad. Dla narodu polskiego Rzeź Wołyńska stała się symbolem bezradności i straszliwych strat poniesionych przez nich w czasie wojny. Dokładna liczba ofiar śmiertelnych obywateli polskich w Rzezi Wołyńskiej pozostaje przedmiotem dyskusji i badań, a różne źródła podają różne szacunki. Jednak większość historyków zgadza się, że liczba ofiar śmiertelnych polskich mieszkańców Wołynia w wyniku przemocy ukraińskich

fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe Poland

зимой 1943 года. Сначала акции украинских повстанцев были направлены против польских сотрудников гитлеровской администрации, работавших в службах охраны лесов и государственных имений (легеншафты). Затем они уже распространились и на гражданское население в сельской местности — сначала на прибывших в межвоенный период колонистов, а затем и живших там постоянно. Первым заметным актом трагедии было уничтожение 9 февраля 1943 года польской колонии Паросля. По версии Гжегожа Мотыки оно было совершено подразделением «Долбежки-Коробки» (Григория Перегиняка). Судя по описанию польского историка, этот отряд после боя в городке Владимирец зашел под видом советских партизан в деревню и потребовал от местных поляков помощи. Поев в крестьянских семьях, бойцы отряда собрали поляков в одно место и убили 173 человека. Своего пика данное событие получило в июле 1943 года. События Волынской трагедии продолжались и после 1943 года. Эти атаки были чрезвычайно жестокими и включали в себя массовые убийства, насилие, изгнание и разрушение польских поселений. Для польского народа Волынская трагедия стала символом беспомощности и страшных потерь, понесенных ими во времена войны. Точное число погибших польских граждан во Волынской трагедии остается предметом дискуссий и исследований, и разные источники предоставляют разные оценки. Однако большинство историков сходятся в том, что число погибших польских жителей Волынской области в результате насилия украинских националистических групп и вооруженных столкновений в 1943-1944 годах составляет десятки тысяч, возможно,

grup nacjonalistycznych i starć zbrojnych w latach 1943-1944 wynosi dziesiątki tysięcy, być może blisko stu tysięcy. Strona polska uważa to za masowe ludobójstwo i masową przemoc wobec ludności polskiej. Wydarzenia Rzezi Wołyńskiej pozostawiły głębokie blizny w zbiorowej pamięci narodu polskiego i wciąż wywołują silne reakcje emocjonalne.

Rzeź Wołyńska wywołuje potępienie i oburzenie ze strony wielu osób i organizacji, zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i krajowym. Stanowi jeden z najstraszniejszych przejawów wrogości etnicznej i przemocy w czasie II Wojny Światowej i pozostawiła głębokie rany w pamięci obu grup narodowych- polskiej i ukraińskiej. Rzeź Wołyńska przypomina o tym, jak wojna i konflikty etniczne mogą prowadzić do masowej przemocy i ludobójstwa, podkreśla znaczenie lekcji z przeszłości w zapobieganiu podobnym wydarzeniom w przyszłości. Ta tragedia ilustruje niebezpieczeństwa ekstremistycznego nacjonalizmu i ksenofobii etnicznej, podkreśla potrzebę dialogu, zrozumienia i pojednania między różnymi grupami narodowymi i etnicznymi. Proces pojednania może pomóc w leczeniu ran pozostawionych przez te wydarzenia historyczne.

Ważne jest, aby zachować pamięć o ofiarach tragedii wołyńskiej i szanować ich pamięć. Pozwala uniknąć zapomnienia i pomaga społeczeństwom pogodzić się poprzez uznanie przeszłych błędów i cierpienia.

Alena Czerniecka

близкое к ста тысячам. Польская сторона считает это массовым геноцидом и массовым насилием против польского населения. События Волынской трагедии оставили глубокие шрамы в коллективной памяти польского народа и до сих пор вызывают сильные эмоциональные реакции.

Волынская трагедия вызывает осуждение и негодование со стороны многих людей и организаций, как на международном, так и на национальном уровнях. Она представляет собой одно из наиболее страшных проявлений этнической вражды и насилия во времена Второй мировой войны и оставила глубокие раны в памяти обоих национальных групп - польской и украинской. Волынская трагедия служит напоминанием о том, как война и этнические конфликты могут привести к массовому насилию и геноциду, она подчеркивает важность уроков из прошлого в предотвращении подобных событий в будущем. Данная трагедия иллюстрирует опасности экстремистского национализма и этнической ксенофобии, подчеркивает необходимость диалога, понимания и примирения между различными национальными и этническими группами. Процесс примирения может помочь исцелению ран, оставленных этими историческими событиями.

Важно сохранять память о жертвах Волынской трагедии и уважать их память. Это позволяет избежать забвения и помогает обществам примиряться через признание прошлых ошибок и страданий.

Wydarzenia w Warszawie ku pamięci ofiar rzezi wołyńskiej
fot. Tomasz Gzell/dpa/picture allianc

Trochę o języku polskim

Немного о польском языке

Język polski, piękny i melodyjny, ma swoją niepowtarzalną urodę. Należy do grupy języków zachodniosłowiańskich i jest używany głównie w Polsce, kraju o bogatym dziedzictwie kulturowym i historycznym. Uważa się, że w VIII-IX wieku w Europie istniał podział na trzy rodzaje dialektów: lechicki, łużycki i czeski. Podstawą języka polskiego jest język lechicki, rozprzestrzeniający się od Morza Bałtyckiego po Karpaty, od Łaby po Bug. Uważa się, że język polski zaczął wyłaniać się z grupy lechickiej około X wieku, w tym samym czasie, co kształtowanie się polskiej państwowości. Wraz z przyjęciem chrześcijaństwa wprowadzono alfabet łaciński, co umożliwiło również rozwój pisma. W tym samym czasie zaczęły pojawiać się pierwsze teksty w języku polskim, głównie tłumaczenia modlitw i psalmów z łaciny. Polski jest drugim najczęściej używanym językiem słowiańskim na świecie. Aktywnie posługuje się nim ok. 50 mln osób, co najmniej 10 mln włada nim biernie. Polski jest więc najczęściej używanym

Польский язык, прекрасный и мелодичный, имеет свою уникальную красоту. Он принадлежит к западнославянской группе языков и говорится преимущественно в Польше, в стране с богатым культурным и историческим наследием. Считается, что в VIII-IX столетиях в Европе произошло деление на три типа диалектов: лехитские, лужицкие и чешские. Основу польского языка составляют лехитские, они распространяются на территории от Балтийского моря до Карпат, от Эльбы до Буга. Считается, что польский язык начал выделяться из пралехитской группы приблизительно в X веке, одновременно со становлением польской государственности. С принятием христианства был принесён и латинский алфавит, что позволило развивать также и письменность. Тогда же начинают появляться и первые тексты на польском, в основном это были переводы молитв и псалмов с латыни. Польский – второй по численности носителей славянский язык в мире. На нем активно говорят около 50 млн человек, еще не менее 10 млн владеют пассивно.

językiem słowiańskim w Unii Europejskiej i piątym spośród wszystkich języków UE (na równi z kastylijskim hiszpańskim) po niemieckim, angielskim, francuskim i włoskim. Jedną z największych cech języka polskiego jest jego wymowa. Posiada szeroki zestaw samogłosek i spółgłosek, które nadają mu harmonię i melodię. Charakterystyczna jest również piękna wymowa i intonacja, które czynią język polski dźwięcznym i przyjemnym dla ucha. Alfabet polski oparty jest na alfabecie łacińskim i składa się z 32 liter. Ma 9 liter ze znakami diakrytycznymi (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż). Ponadto w polskim występuje 7 dwuznaków (sz, rz, cz, ch, dz, dż, dź) i jeden trójdźwięk (dzi). Części mowy w języku polskim są zwrotne i odmienne. W siedmiu przypadkach odmieniane są rzeczowniki, przymiotniki, imiesłowy, zaimki i liczebniki. Czasowniki odmieniają się przez osoby, liczby, czasy, tryby, rodzaje, strony. Język polski ma siedem przypadków, co pozwala precyzyjnie wyrażać relacje między słowami i tworzyć bardziej precyzyjne i barwne wyrażenia.

Pierwsze znane polskie wyrażenie jest zapisane w Księdze Henrykowskiej w 1270 roku i opisuje codzienne życie ówczesnych czasów. Mąż mówi do żony: „Daj, ać ja pobruszę, a ty poczywaj" (mąż mówi do żony: „Pozwól, abym ja mełł, a ty odpocznij „), w języku potocznym brzmi to tak: „Odpocznij kochanie, dziś umyję naczynia". Jest to niekwestionowany dowód na to, że język polski ma swoje korzenie daleko w XIII wieku. Ten fakt jest wpisany na listę UNESCO „ Pamięć Świata".

W 1285 r. na synodzie w Łęczycy zdecydowano, że język polski będzie używany w szkołach klasztornych i

Таким образом, польский является самым распространенным славянским языком в Евросоюзе и пятым среди всех языков ЕС (наравне с кастильским и испанским) после немецкого, английского, французского и итальянского. Одна из величайших черт польского языка - его звуковая система. В нем есть широкий набор гласных и согласных звуков, которые придают ему гармоничность и мелодику. Также характерно красивое произношение и интонация, которые делают польский звучным и приятным для слуха. Польский алфавит основан на латинице и состоит из 32 букв. В нем есть 9 букв с диакритическими знаками (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż). Кроме того, в польском имеется 7 диграфов (sz, rz, cz, ch, dz, dż, dź) и один триграф (dzi). Части речи в польском склоняются и спрягаются. По семи падежам склоняются существительные, прилагательные, причастия, местоимения и числительные. Глаголы изменяются по лицам, числам, временам, наклонениям, залогам и видам. Польский язык имеет семь падежей, что позволяет точно выражать отношения между словами и создавать более точные и красочные выражения.

Первое известное польское выражение записано в Генриковой Книге в 1270 году и описывает повседневную жизнь тогдашних времен. Мąż mówi do żony: „Daj, ać ja pobruszę, a ty poczywaj" (Муж говорит жене: «Дай, я помелю, а ты отдохни»), в повседневном языке это звучит так: «Отдохни любимая, сегодня я помою посуду». Это является бесспорным доказательством того, что польский язык уходит своими корнями далеко в XIII век. Данный факт включен в список «Память мира» ЮНЕСКО.

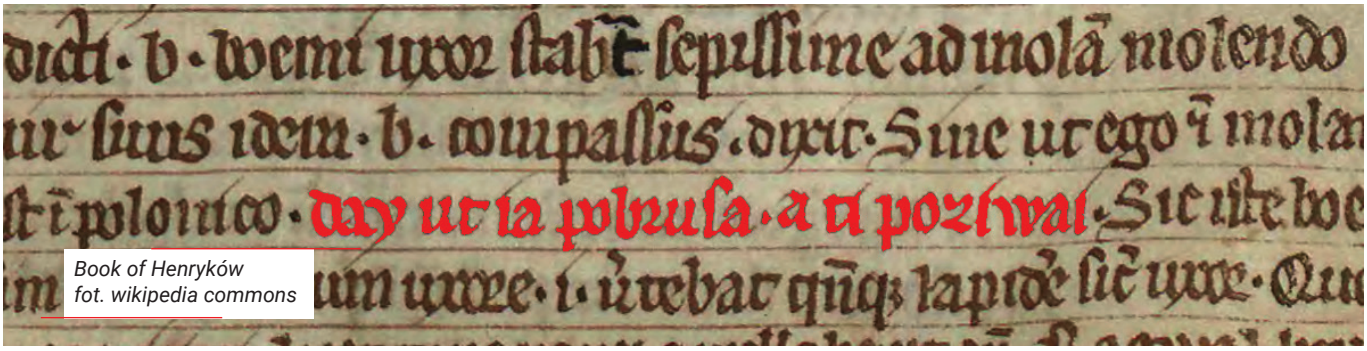

Book of Henryków
fot. wikipedia commons

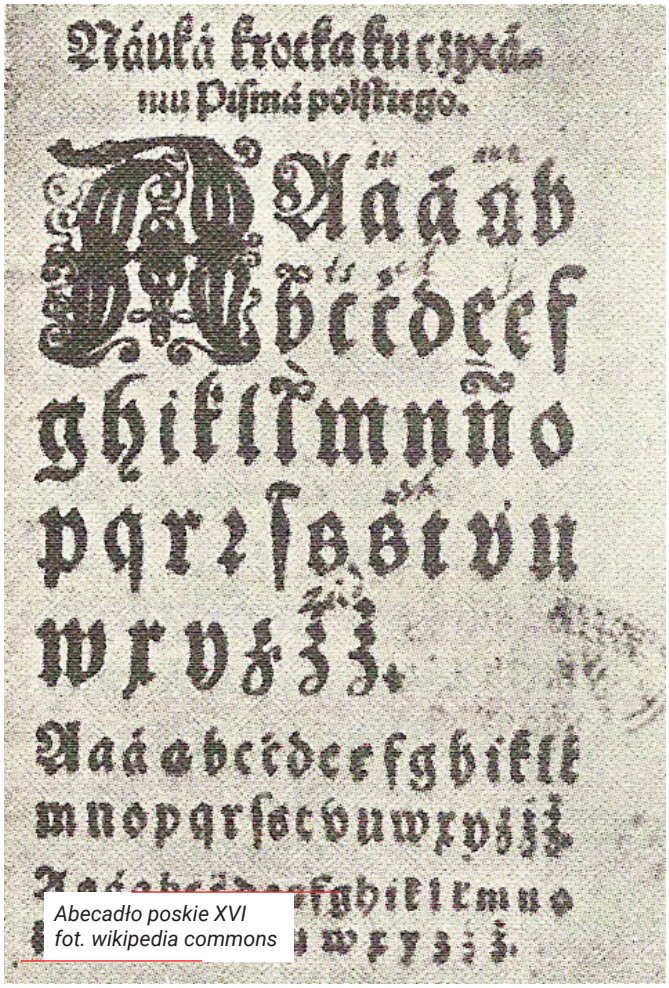

Abecadło poskie XVI
fot. wikipedia commons

seminariach obok łaciny. W późniejszym czasie wpływ polskich dialektów na łacinę nasila się, ale pierwszy dokument, w całości stworzony w języku polskim, pojawia się dopiero pod koniec XIII wieku – „Kazania Świętokrzyskie".

Współczesny polski język literacki zaczyna się kształtować w XVI wieku. Pojawiają się pierwsze oficjalne dokumenty i dzieła artystyczne w języku polskim, kształtują się zasady fonetyki i ortografii.

Historycy języka polskiego wyróżniają cztery okresy rozwoju języka polskiego:

staropolski - między najdawniejszymi czasami a początkiem XVI wieku;

średniopolski - od XVI wieku do drugiej połowy XVIII wieku; nowopolski-do 1939 roku;

nowopolski - do 1939 roku.

współczesny - po 1939 roku

Kazania Świętego Krzyża
fot. wikipedia commons

В 1285 г. на съезде в Ленчице было решено, что польский язык будет использоваться в монастырских школах и семинариях наряду с латынью. В дальнейшем влияние польских диалектов на латынь усиливается, но первый документ, полностью созданный на польском языке, появляется лишь в конце XIII века – «Свентокшиские проповеди».

Современный польский литературный язык начинает формироваться в XVI веке. Появляются первые официальные документы и художественные произведения на польском языке, формируются правила фонетики и орфографии.

Историки польского языка выделяют четыре периода развития польского языка:

старопольский — между древнейшими временами и началом 16 века;

средне-польский — с 16-го века до второй половины 18-го века;

новопольский — до 1939 года;

современный — после 1939 года.

Pierwsza próba usystematyzowania języka polskiego miała miejsce w 1440 roku, kiedy powstał pierwszy podręcznik gramatyczny. W tym samym czasie zaczynają się pojawiać pierwsze dzieła literackie. Pierwsza książka w języku polskim - tłumaczenie Biblii z języka łacińskiego - została wydana w 1561 roku.

Первая попытка систематизировать польский язык была сделана в 1440 году, когда был составлен первый грамматический справочник. Тогда же начинают появляться и первые литературные произведения. Первая книга на польском языке - перевод Библии с латинского языка - была издана в 1561 году.

IW 1807 roku Samuel Bogumił Linde wydał pierwszy Słownik języka polskiego, składający się z 6 tomów i zawierający 60 tysięcy polskich słów.

В 1807 году Самуил Богумил Линде выпустил первый словарь польского языка, состоящий из 6 томов и включающий 60 тыс. польских слов.

Współczesny język składa się z pięciu głównych dialektów: małopolski, mazowiecki, śląski, wielkopolski i kaszubski. Powstały ze starożytnych

Современный язык состоит из пяти основных диалектов: Малой Польши, Мазовии, Силезии, Великой Польши и Кашубы. Они образовались от древних

Polska dialekty. Urbańczyka fot. wikipedia commons

języków plemion słowiańskich. Nadal istnieje wiele małych lokalnych dialektów o własnych cechach morfologicznych. Język polski jest uważany za jeden z najtrudniejszych do nauki. A wszystko dzięki złożonej gramatyce, dużej liczbie wyjątków i obfitości głosek syczących. A jeśli dla użytkowników innych języków słowiańskich nie jest to zbyt poważny problem (chociaż muszą ciężko pracować nad wymową), to mieszkańcom Europy Zachodniej przychodzi to z trudnością. Bliskie pokrewieństwo między polskim a innymi językami słowiańskimi zarówno ułatwia naukę polskiego, jak i stwarza wiele problemów, z którymi nie spotykamy się podczas nauki innych języków. Na przykład nie działa tutaj zasada analogii, z której tak często korzystamy. W szczególny sposób dotyczy to słownictwa („вокзал” — dworzec, a nie „дворец” — pałac, dywan — „ковер”, a nie „диван” - „kanapa”, zapomnieć — „забыть”, a nie „запомнить” - „zapamiętać”). W języku polskim występuje „enantiosemia międzyjęzykowa”. Termin ten odnosi się do sytuacji, w której jedno słowo ma dwa przeciwstawne znaczenia, biorąc pod uwagę tłumaczenie na inny język. Na przykład polskie słowo uroda oznacza „красота”, woń — „запах, аромат”,

языков славянских племен. Есть еще ряд мелких местных диалектов со своими морфологическими особенностями. Польский язык считается одним из самых сложных для изучения. А всё благодаря сложной грамматике, большому количеству исключений и обилию шипящих. И если для носителей других славянских языков это не является слишком уж серьёзной проблемой (хотя и им приходится немало потрудиться над произношением), то вот жителям западной Европы приходится совсем непросто. Близкое родство между польским и другими славянскими языками, как облегчает изучение польского так и создает множество проблем с которыми мы не встречаемся при изучении других языков. Например, здесь не работает принцип аналогии, которым нас так часто тянет воспользоваться. Особым образом это касается лексики (dworzec — вокзал, а не «дворец» — pałac, dywan — ковер, а не «диван», zapomnieć — забыть, а не «запомнить»). В польском языке присутствует «межъязыковая энантиосемия». Этот термин служит для обозначения ситуации, когда одно слово имеет два противоположных значения с учетом перевода на другой язык. Например, польское uroda означает «красота», woń —

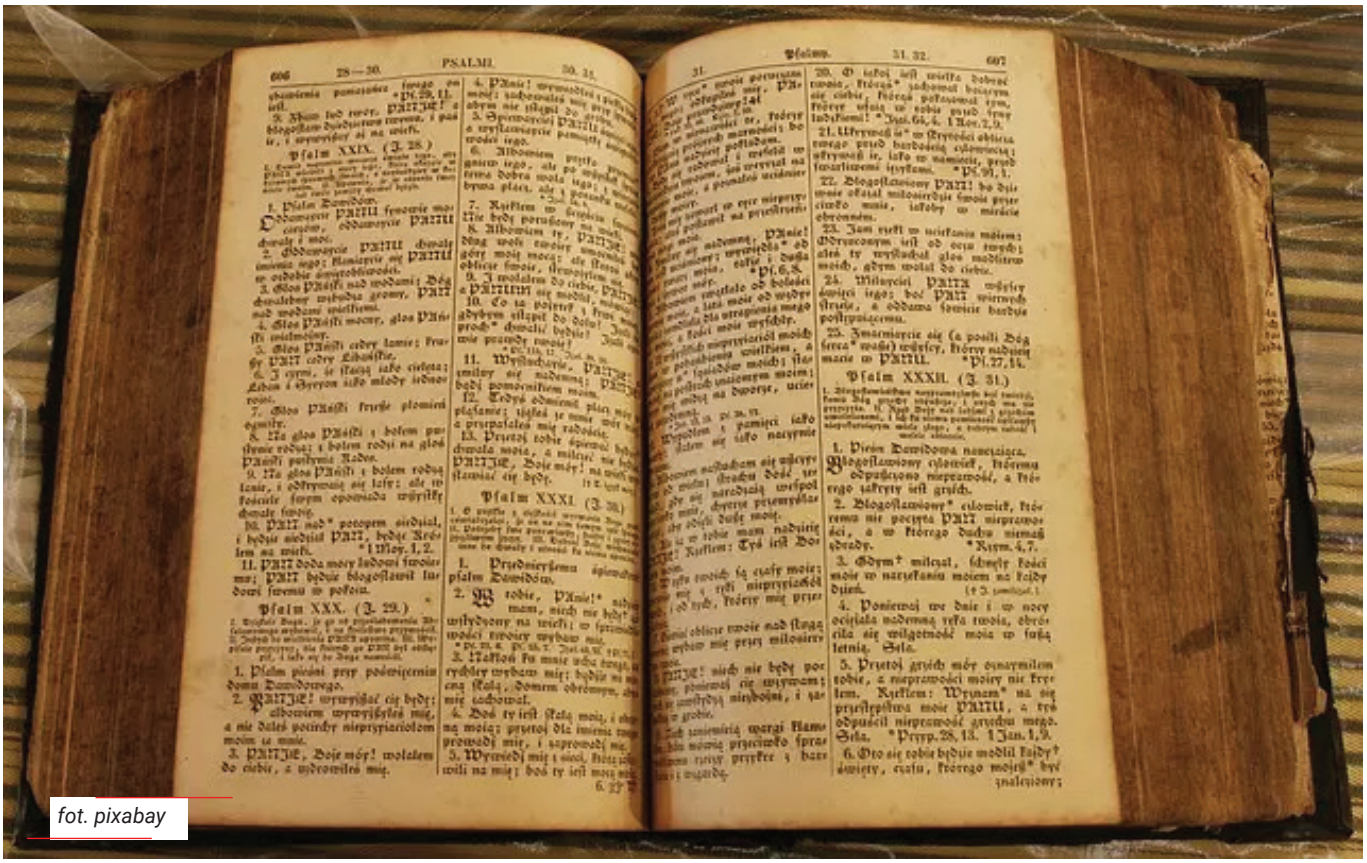

fot. pixabay

zapominać — „забывать”, dynia — „тыква” (ale nie „melon”).

Ogólnie rzecz biorąc, piękno języka polskiego polega na jego brzmieniu, muzykalności i możliwości dokładnego wyrażania myśli i emocji. Pozwala zanurzyć się w bogatej polskiej kulturze i nawiązać kontakt z ludźmi z tego wspaniałego kraju.

Język polski ma znaczący wkład w kulturę światową. Grał i nadal odgrywa ważną rolę w literaturze, muzyce, sztuce, badaniach naukowych i dziedzinie akademickiej.

Literatura jest jedną z głównych dziedzin, w których język polski odegrał znaczącą rolę. Literatura polska ma bogatą historię, poczynając od autorów klasycznych, takich jak Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz i Boy-Żeleński. Ich prace zostały przetłumaczone na wiele języków i wywarły znaczący wpływ na literaturę światową.

W dziedzinie muzyki język polski również zajmuje ważne miejsce. Polscy kompozytorzy, tacy jak Fryderyk Chopin, Igor Strawiński i Krzysztof Penderecki, stworzyli arcydzieła muzyki klasycznej i współczesnej, używając języka polskiego w tekstach lirycznych i utworach operowych.

W znacznym stopniu przyczynia się również polska sfera naukowa i akademicka. Wielu polskich naukowców dokonało odkryć i wynalazków, które wprowadziły ważne zmiany w różnych dziedzinach nauki, w tym w fizyce, chemii, informatyce i medycynie. Ich prace w języku polskim pomogły poszerzyć wiedzę naukową i wzbogacić światową literaturę naukową.

Wkład kulturowy języka polskiego jest integralną częścią światowego dziedzictwa kulturowego. Odzwierciedla bogatą i historycznie znaczącą kulturę Polski, sprzyja wymianie pomysłów i wyrażaniu wielu głębokich uczuć i myśli. Dzięki językowi polskiemu świat staje się bardziej zróżnicowanym i bogatym miejscem kulturalnym.

Sabina Abutalybowa

«запах, аромат», zapominać — «забывать», dynia — «тыква» (но никак не «дыня»).

В целом, красота польского языка заключается в его звучании, музыкальности и возможности точно выражать мысли и эмоции. Он позволяет погрузиться в богатую польскую культуру и общаться с людьми из этой удивительной страны.

Польский язык имеет значительный вклад в мировую культуру. Он играл и продолжает играть важную роль в литературе, музыке, искусстве, научных исследованиях и академической сфере.

Литература является одной из основных областей, где польский язык сыграл значительную роль. Польская литература имеет богатую историю, начиная с классических авторов, таких как Адам Мицкевич, Генрик Сенкевич и Бой-Желенский. Их произведения переведены на множество языков и оказали заметное влияние на мировую литературу.

В музыкальной сфере польский язык также занимает важное место. Польские композиторы, такие как Фредерик Шопен, Игорь Стравинский и Кшиштоф Пендерецкий, создали шедевры классической и современной музыки, используя польский язык в лирических текстах и оперных произведениях.

Вносит значительный вклад и польская научная и академическая сфера. Многие польские ученые сделали открытия и изобретения, которые принесли важные изменения в различные области науки, включая физику, химию, информатику и медицину. Их работы на польском языке помогли расширить научные знания и обогатить мировую научную литературу.

Культурный вклад польского языка является неотъемлемой частью мирового культурного наследия. Он отражает богатую и исторически значимую культуру Польши, способствует обмену идеями и выражению множества глубоких чувств и мыслей. Благодаря польскому языку мир становится более разнообразным и богатым культурным местом.

Herb orła białego
Герб белого орла

W starożytnych księgach napisano, że Panonia jest matką i przodkiem wszystkich ludów słowiańskich... z tych Panończyków urodzili się trzej bracia, synowie Pana, władcy Panonii, z których pierworodny nosił imię Lech, drugi - Rus, trzeci - Czech. Ci trzej, mnożąc się w rodzie, rządzili trzema królestwami: Lechitów, Rusów i Czechów. Pewnego dnia trzej bracia polowali razem, ale każdy z nich postanowił udać się w innym kierunku. Rus udał się na wschód. Czech ruszył na zachód w kierunku gór Říp, niedaleko Czech, a Lech na północ. Wypatrując zdobyczy z łukiem w ręku, przodek Polaków podniósł głowę i zobaczył nad gniazdem wielkiego białego orła. W promieniach czerwonego zachodzącego słońca ptak rozpostarł skrzydła, chroniąc młode przed strzałami. Lech nie spłoszył orła. Uznał to za dobry znak i założył Gniezno – „Gniazdo". Osada

В древних книгах пишут, что Паннония является матерью и прародительницей всех славянских народов... от этих паннонцев родились три брата, сыновья Пана, владыки паннонцев, из которых первенец имел имя Лех, второй — Рус, третий — Чех. Эти трое, умножась в роде, владели тремя королевствами: лехитов, русских и чехов, называемых также богемцами. Однажды три брата охотились вместе, но каждый из них решил пойти по своему направлению. Рус пошёл на восток. Чех продвинулся на запад на гору Ржип, недалеко от Богемии, тогда как Лех пошёл на север, высматривая добычу с луком в руках, предок поляков поднял голову и увидел большую белую орлицу над гнездом. В лучах красного заходящего солнца птица расправила крылья, защищая детенышей от стрел. Лех не тронул орла. Он счел увиденное добрым знаком и основал в этих местах

stała się centrum państwa polskiego i jego pierwszą stolicą. Orzeł na tle purpurowego nieba o zachodzie słońca stał się godłem narodowym. Założył osadę Gniezno i wybrał białego orła na swój herb.

Jest to legenda o pojawieniu się herbu o 1000-letniej historii. Mieszkańcy Gniezna wierzyli, że orzeł biały to długowieczny ptak, który na końcu świata wykąpał się w basenie z żywą wodą i zyskał mądrość. Orzeł biały rzeczywiście przetrwał kilka imperiów. Nie zszedł ze sceny w czasach monarchii i przetrwał pod rządami komunistów. Dziś polskie godło przypomina o starożytnych korzeniach kraju, symbolizując godność narodu i potęgę państwa. Po raz pierwszy w historii herb pojawił się w 1295 roku po koronacji Przemysła II z dynastii Piastów, w postaci srebrnego orła w koronie na czerwonej tarczy. Pojawienie się tego symbolu państwowego zostało odnotowane w oficjalnych dokumentach. Artykuł 28 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zatwierdzonej w 1997 roku, podaje szczegółowy opis herbu, barwy podstawowe i pochodne, miejsce orła będącego postacią centralną, położenie skrzydeł, łap, obrót głowy ptaka. [przyp. tłum. - Szczegóły dotyczące godła, barw i hymnu określa ustawa, a nie Konstytucja] Herb Polski, znany jako „Herb Orła", ma następujący dokładny opis:

Element: Herb Polski przedstawia orła białego.

Barwy Orzeł jest przedstawiony na czerwonym polu. Orzeł i jego korona są białe.

Wizerunek orła: Orzeł przedstawiony jest z rozpostartymi skrzydłami, głową zwróconą w lewo [przyp.tłumacza. - zgodnie z art.2 ust.1 Ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r.o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, orzeł w koronie ma głowę zwróconą w prawo] i koroną na głowie. Korona składa się z trzech zębów (krzyży) i symbolizuje wiarę, niezawodność i mądrość.

Tarcza: Orzeł znajduje się na tarczy o czerwonym polu.

Istnieją dwie wersje pochodzenia orła,

город Гнезно – «Гнездо». Поселение стало очагом Польского государства и его первой столицей. Орел на фоне багряного закатного неба превратился в национальную эмблему. Он основал поселение Гнезно и выбрал белого орла в качестве своего герба.

Такова легенда появления герба 1000-летней историей. Жители Гнезно верили в то, что белый орел, это птица долгожитель, которая купалась на краю света в водоеме с живой водой, и обрела мудрость. Белый орел действительно пережил несколько империй. Он не сходил со сцены в эпоху монархий и выстоял при коммунистической власти. Сегодня польский герб напоминает о древних корнях страны, символизирует достоинство нации и мощь государства. Впервые в истории герб появился в 1295 году после коронации Пшемысла II, династии Пястов, в виде серебряного орла в короне на красном щите. Внешний вид этого государственного символа зафиксирован в официальных документах. Статья 28 конституции Республики Польша, утвержденной в 1997 году, дает подробное описание герба, основных и дополнительных цветов, место орла, являющегося центральной фигурой, положение крыльев, лап, поворот головы птицы. Герб Польши, известный как "Герб Орла", имеет следующее точное описание:

Элемент: Герб Польши изображает белого орла.

Цвета: Орел изображен на красном фоне. Орел и его корона белые.

Изображение орла: Орел изображен с распростертыми крыльями, головой повернутой влево и с короной на голове. Корона состоит из трех зубцов (крестов) и символизирует веру, надежность и мудрость.

Щит: Орел находится на щите, который имеет красный фон.

Существуют две версии происхождения орла, которые становятся часто предметом спора археологов и историков,

które stają się częstym przedmiotem sporów archeologów i historyków, którzy badali wszystkie niuanse powstania symbolu państwowego. Według jednej z wersji praojciec całego narodu polskiego szukał dobrego miejsca, w którym mógłby stworzyć przytulny dom. Prawie opuścił terytorium współczesnej Polski, ale przypadkowo zobaczył gniazdo orła. Stało się to dla niego swoistym znakiem. Miasto Gniezno narodziło się jako pierwsze, a orły stały się symbolem dla jego mieszkańców. Uważali oni tego ptaka za mądrego i sprawiedliwego, lojalnego i kochającego, dlatego odcisnęli jego wizerunek na symbolu narodowym swojego kraju. Druga wersja jest bardziej historyczna. Za protoplastę godła państwowego uważa się Przemysła II. Według historyków orzeł na herbie uosabiał bunt i pragnienie obrony swojego terytorium. Ptak ten był również uważany za szlachetnego i czystego. Krótka chronologia zmian w herbie Polski obejmuje następujące główne momenty historyczne:

1320 rok W tym okresie zaczęto używać wizerunku orła na czerwonym tle jako symbolu królestwa polskiego. Orzeł miał dwie głowy i był związany z dynastią Piastów.

1370 rok Po śmierci Kazimierza Wielkiego Polska zaczęła przechodzić w ręce dynastii Andegawenów, a herb został dostosowany. Orzeł stał się jednogłowy i pojawiły się elementy korony.

изучавшие все нюансы возникновения государственного символа. По одной из версий прародитель всего польского народа искал хорошее место, где создать уютный дом. Он уже практически покинул территорию современной Польши, но случайно увидел орла, вьющего гнездо. Это стало для него своеобразным знамением. Первым по приданию зародился город Гнезден, а орлы стали символом для его жителей. Они считали эту птицу мудрой и справедливой, преданной и любящей, а потому запечатлели изображение на государственном символе своей страны. Вторая версия более историческая. Прародителем герба государства считают Пшемысла II. По мнению историков, орел красующийся на гербе, олицетворял непокорность и жажду защиты своей территории. Также эту птицу считали благородной и чистой. Краткая хронология изменений герба Польши состоит из следующих основных исторических моментов:

1320 год: В этот период начали использовать изображение орла на красном фоне как символ Польского королевства. Орел имел две головы и был связан с династией Пиастов.

1370 год: После смерти Казимира III Великого, Польша стала переходить к династии Анжу, и герб был адаптирован. Орел стал одноголовым, и появились коронованные элементы.

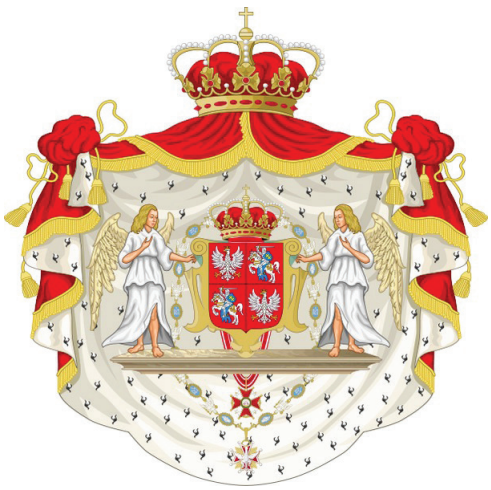

XV-XVI wiek: W tym okresie herb został ozdobiony dodatkowymi elementami, takimi jak miecze i korony.

XVII-XVIII w: Herb został zmodyfikowany w czasach Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Mógł zawierać dodatkowe szczegóły, odzwierciedlające bogatą historię kraju.

XIX wiek. Herb Polski ulegał ciągłym zmianom podczas rozbiorów Polski między Rosję, Prusy i Austrię.

1919 rok Wraz z ustanowieniem Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej przyjęto nowoczesny wzór herbu, który obejmuje jednogłowego orła z koroną na czerwonym tle. Wzór ten obowiązuje do dziś.

II wojna światowa: Podczas niemieckiej okupacji Polski (1939-1945) herb został zakazany, ale przywrócono go po wojnie.

Obecnie herb Polski jest jednym z oficjalnych symboli państwowych i jest obecny na flagach narodowych i herbach. Jest używany na oficjalnych ceremoniach państwowych, w dokumentach i przy innych oficjalnych wydarzeniach. Herb reprezentuje i podkreśla tożsamość narodową i dumę Polaków. Przypomina o bogatej historii, kulturze i tradycjach Polski. Herb Polski jest symbolem jedności i solidarności wszystkich obywateli Polski. Przypomina o znaczeniu jedności w dążeniu do wspólnych celów i zachowania niepodległości. Herb Polski jest przedmiotem zainteresowania badaczy i artystów heraldyków. Może być wykorzystywany w różnych sztucznych i kulturowych kontekstach, w tym w obrazach heraldycznych, numizmatyce i innych formach sztuki. Herb Polski jest również obecny w symbolach sportowych kraju i na flagach olimpijskich, reprezentując Polskę na międzynarodowych imprezach sportowych.

Ogólnie rzecz biorąc, polskie godło pozostaje ważnym symbolem, który wzmacnia tożsamość narodową i łączy Polaków z ich bogatą historią i kulturą.

Dżałał Mammadow

XV-XVI века: В этот период герб был украшен дополнительными элементами, такими как мечи и короны.

XVII-XVIII века: Герб был изменен во времена Речи Посполитой. Он мог включать в себя дополнительные детали, отражая богатую историю страны.

XIX век: Герб Польши продолжал изменяться в период разделов Польши между Россией, Пруссией и Австрией.

1919 год: С установлением Независимой Польской Республики был принят современный дизайн герба, который включает в себя одноголового орла с короной на красном фоне. Этот дизайн остается в силе и по сей день.

II Всемирная война: Во времена немецкой оккупации Польши (1939-1945) герб был запрещен, но после войны был восстановлен.

На сегодняшний день Герб Польши является одним из официальных символов государства и присутствует на государственных флагах и гербах. Он используется в официальных государственных церемониях, документах и других официальных мероприятиях. Герб олицетворяет и подчеркивает национальную идентичность и гордость польского народа. Он напоминает о богатой истории, культуре и традициях Польши. Герб Польши служит символом единства и солидарности всех польских граждан. Он напоминает о важности объединения в стремлении к общим целям и сохранению независимости. Герб Польши является объектом интереса для геральдических исследователей и художников. Он может использоваться в различных искусственных и культурных контекстах, включая геральдические изображения, нумизматику и другие формы искусства. Герб Польши также присутствует в спортивной символике страны и на олимпийских флагах, представляя Польшу на международных спортивных мероприятиях.

В целом, герб Польши остается важным символом, который укрепляет национальную идентичность и связывает польский народ с его богатой историей и культурой.

Maria Skłodowska Curie

Мария Склодовская Кюри

fot. Henri Manuel

fot. Hulton Archive

Maria Skłodowska-Curie najsłynniejsza polska kobieta, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla. Maria Skłodowska urodziła się w Warszawie 7 listopada 1867 r. w rodzinie nauczyciela. Od najmłodszych lat Maria bardzo interesowała się nauką. Studiowała w Warszawie, ale z powodu ograniczeń nałożonych przez władze rosyjskie na edukację kobiet nie mogła uzyskać pełnego wykształcenia wyższego. Niemniej jednak w 1891 roku Maria w wieku 24 lat mogła wyjechać do Paryża, na Sorbonę, gdzie zaczęła studiować chemię i fizykę. Żyjąc w spartańskich warunkach na zimnym poddaszu w Dzielnicy Łacińskiej, studiowała i pracowała niezwykle intensywnie. Maria stała się jedną z najlepszych studentek uniwersytetu i otrzymała dwa dyplomy z fizyki i matematyki. Jej ciężka praca i umiejętności zwróciły na nią uwagę i dano jej możliwość prowadzenia samodzielnych badań. Po ukończeniu studiów Maria postanowiła zbadać właściwości magnetyczne różnych metali. Wkrótce miała szczęście - poznała przyszłego męża Pierre'a Curie, szefa laboratorium w paryskiej Szkole Przemysłowej Fizyki

Мария Склодовская-Кюри самая знаменитая польская женщина, двукратный лауреат Нобелевской премии. Мария Склодовская родилась в Варшаве 7 ноября 1867 г. в семье учителя. С молодых лет Мария проявила великий интерес к науке. Она училась в Варшаве, но из-за ограничений, накладываемых русскими властями на образование женщин, не могла получить полноценное высшее образование. Тем не менее в 1891 году Мария в возрасте 24 лет смогла поехать в Париж, в Сорбонну, где начала изучать химию и физику. Живя в спартанских условиях в холодной мансарде Латинского квартала, она училась и работала чрезвычайно интенсивно. Мария стала одной из лучших студенток университета и получила два диплома — по физике и математике. Её трудолюбие и способности привлекли к ней внимание, и ей была предоставлена возможность вести самостоятельные исследования. После выпуска Мария решила заняться изучением магнитных свойств различных металлов. Вскоре ей подвернулась удача — она познакомилась с будущим мужем Пьером Кюри, главой лаборатории в Парижской муниципальной школе физики и химии. Пьер выделил

i Chemii Pierre przeznaczył Marii pomieszczenie do pracy, a kilka lat później, w 1895 roku, naukowcy pobrali się. Od tego czasu nazwisko Marii staje się podwójne - Skłodowska-Curie. W tym samym czasie Henri Becquerel, francuski fizyk i laureat Nagrody Nobla, zauważył, że ruda uranu emituje promieniowanie, które naświetla płyty fotograficzne nawet przy braku światła. O swoim odkryciu poinformował Francuską Akademię Nauk w lutym 1896 r., jednak niewiele osób było zainteresowanych jego odkryciem. Z wyjątkiem małżonków Curie. Zajęli się badaniem zjawiska promieniowania metali, w tym uranu. Para wprowadziła do obiegu słowo „radioaktywność", które ujawnia istotę zjawiska odkrytego przez Becquerela. Małżonkowie Curie zaczęli badać radioaktywność. Ich badania były finansowane przez przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze. Ze względu na brak laboratorium badania przeprowadzono

Марии помещение для работы, а через пару лет, в 1895 году, ученые поженились. С тех пор фамилия Марии становится двойной — Склодовская-Кюри. В это же время Анри Беккерель, французский физик и лауреат Нобелевской премии, заметил, что урановая руда распространяет излучение, которое засвечивает фотопластинки даже в отсутствие света. Он сообщил о своем открытии Французской академии наук в феврале 1896 года, однако его открытие мало кого заинтересовало, кроме супругов Кюри. Они занялись исследованием явления излучения металлов, в том числе и урана. Супруги ввели в оборот слово «радиоактивность», раскрывающее суть открытого Беккерелем явления. Супруги Кюри стали изучать радиоактивность. Их исследования финансировали горнодобывающие и металлургические предприятия. Ввиду отсутствия лаборатории, исследования проводились на складе, а затем в сарае. За четыре года исследований

Pierre i Maria Skłodowska-Curie w laboratorium
fot. wikimedia

w magazynie, a następnie w stodole. W ciągu czterech lat badań przetworzyli 8 ton uraninitu. W trakcie pracy odkryli polon (który został tak nazwany na cześć ojczyzny Skłodowskiej Polski) i rad. Para zrezygnowała z patentu, choć obiecywał on duży zysk. W trakcie badań zauważyli również, że pod wpływem promieniowania komórki nowotworowe rozpadały się szybciej niż zdrowe.

Po śmierci męża w wyniku tragicznego wypadku (19 kwietnia 1906 roku wpadł pod koła wozu konnego) Maria Curie została mianowana na jego miejsce na Uniwersytecie Paryskim (oficjalnie jako „pełniąca obowiązki profesora katedry") i całkowicie oddała się pracy.

W 1910 roku udało jej się we współpracy z André Debierne wyizolować czysty metaliczny rad, a nie jego związki, jak wcześniej. W ten sposób zakończono 12-letni cykl badań, w wyniku którego bezsprzecznie udowodniono, że rad jest samodzielnym pierwiastkiem chemicznym. W 1911 roku Maria ponownie została laureatką Nagrody Nobla, tym razem w dziedzinie chemii, za odkrycie pierwiastków radu i polonu, badanie właściwości radu, uzyskanie radu w stanie metalicznym, a także za przeprowadzenie eksperymentów związanych z radem. Maria Skłodowska-Curie została pierwszą — i do tej pory jedyną kobietą na świecie - dwukrotną laureatką Nagrody Nobla. W czasie I wojny światowej Maria Skłodowska-Curie szkoliła lekarzy wojskowych w zakresie stosowania radiologii, w szczególności wykrywania za pomocą promieni rentgenowskich odłamków w ciele rannego. W strefie przyfrontowej Maria pomagała tworzyć pracownie radiologiczne, zaopatrywać

они переработали 8 тонн уранита. В ходе работы ими были открыты полоний (который был так назван в честь родины Склодовской — Польши) и радий. Супруги отказались от патента, хотя он сулил большую прибыль. В ходе исследований они также заметили, что под действием радиации опухолевые клетки разрушались быстрее здоровых.

После гибели мужа в результате трагической случайности (19 апреля 1906 года он попал под колёса конной повозки) Мария Кюри была назначена на его место в Парижском университете (официально как «исполняющая обязанности профессора кафедры») и с головой ушла в работу.

1910 г. ей удалось в сотрудничестве с Андре Дебьёрном выделить чистый металлический радий, а не его соединения, как прежде. Таким образом, был завершён 12-летний цикл исследований, в результате которого было неоспоримо доказано, что радий является самостоятельным химическим элементом. В 1911 г. Мария вновь становится лауреатом Нобелевской премии, на сей раз в области химии, за открытие элементов радия и полония, изучение свойств радия, получение радия в металлическом состоянии, а также за осуществление экспериментов связанных с радием. Мария Склодовская-Кюри стала первым — и на сегодняшний день единственной в мире женщиной — дважды лауреатом Нобелевской премии. Во время 1-ой мировой войны Мария Склодовская-Кюри обучала военных медиков применению радиологии, в частности обнаружению с помощью рентгеновских лучей шрапнели в теле раненого. В прифронтовой зоне Мария помогала создавать радиологические установки, снабжать пункты первой помощи переносными рентгеновскими аппаратами.

punkty pierwszej pomocy w przenośne aparaty rentgenowskie. Marie Curie zainwestowała również prawie wszystkie osobiste fundusze z obu Nagród Nobla w pożyczki wojskowe. Mobilne punkty rentgenowskie, napędzane dynamo podłączonym do silnika samochodowego, objeżdżały szpitale, pomagając chirurgom w przeprowadzaniu operacji - na froncie punkty te nazywano "małymi Curie". Zdobyte doświadczenie podsumowała w monografii „Radiologia i wojna" w 1920 r.

Niestety Maria stanęła w obliczu tragicznego losu. Długotrwałe promieniowanie w jej laboratorium spowodowało, że zachorowała na białaczkę i zmarła w 1934 roku. Jednak jej wkład w naukę i przełom w dziedzinie badań nad promieniowaniem pozostaną na zawsze w pamięci. Marie Curie została pierwszą kobietą-naukowcem, która zdobyła tę prestiżową nagrodę, torując drogę przyszłym kobietom w nauce. Została także pierwszą osobą, która otrzymała dwie

Мария Кюри также вложила в военные займы почти все личные средства от обеих Нобелевских премий. Передвижные рентгеновские пункты, приводившиеся в действие присоединённой к автомобильному мотору динамо-машиной, объезжали госпитали, помогая хирургам проводить операции — на фронте эти пункты прозвали «маленькими Кюри». Накопленный опыт она обобщила в монографии «Радиология и война» в 1920 г.

К сожалению, Мария столкнулась с трагической судьбой. Продолжительное излучение радиации в ее лаборатории привело к тому, что она заболела лейкемией и в 1934 году умерла. Однако, ее вклад в науку и прорывы, сделанные ею в области исследования радиации, останутся навсегда в памяти. Мария Кюри стала первой женщиной-ученым, которая получила эту престижную награду, что открыло дорогу для будущих женщин в науке. Она также стала первым человеком, получившим две Нобелевские премии –

Ireny i Marii w 1915 r
fot. wikimedia

Maria Skłodowska-Curie z córkami
fot. ApicGetty Images

Maria Skłodowska-Curie z córką Ireną Joliot-Curie i wnuczką Hélène
fot. Studio Emka

Profesor Marie Curie pracująca w laboratorium paryskiego uniwersytetu, w otoczeniu swoich studentów, młodych fizyków
fot. Universal History Archive

Nagrody Nobla - jedną z fizyki, a drugą - z chemii. Marie Curie wywarła ogromny wpływ na naukę i stała się wzorem dla kobiet, które chcą przezwyciężyć stereotypy i osiągnąć niezwykły sukces. Jej osiągnięcia naukowe i wytrwałość spotkały się z silnym sprzeciwem ze strony konserwatywnych elementów społeczeństwa, ale udowodniła, że kobiety są również w stanie odnieść sukces w nauce. Marie Curie pozostaje symbolem osiągnięć naukowych i inspiruje kobiety i młodych naukowców na całym świecie. W Polsce w przeddzień Międzynarodowego Dnia Kobiet 2011 ogłoszono imię największej Polki w historii kraju. Według współczesnych najwybitniejszą ich rodaczką jest znany fizyk i chemik, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla Maria Skłodowska-Curie.

Pakiza Dombrowskaja

одну в физике и другую в химии. Мария Кюри оказала огромное влияние на науку и стала образцом для женщин, стремящихся преодолеть стереотипы и достигнуть выдающихся успехов. Ее научные достижения и стойкость встретили сильную оппозицию со стороны консервативных элементов общества, но она доказала, что женщины также способны преуспеть в научной сфере. Мария Кюри остается символом научного достижения и вдохновляет женщин и молодых ученых по всему миру. В Польше в канун Международного женского дня 2011 года объявили имя самой великой польки в истории страны. По мнению современников, самой выдающейся их соотечественницей является известный физик и химик, двукратный лауреат Нобелевской премии Мария Склодовская-Кюри.

Maria Skłodowska-Curie w Nowym Jorku podczas wizyty w USA, 1921
fot. Biblioteka Narodowa Francji

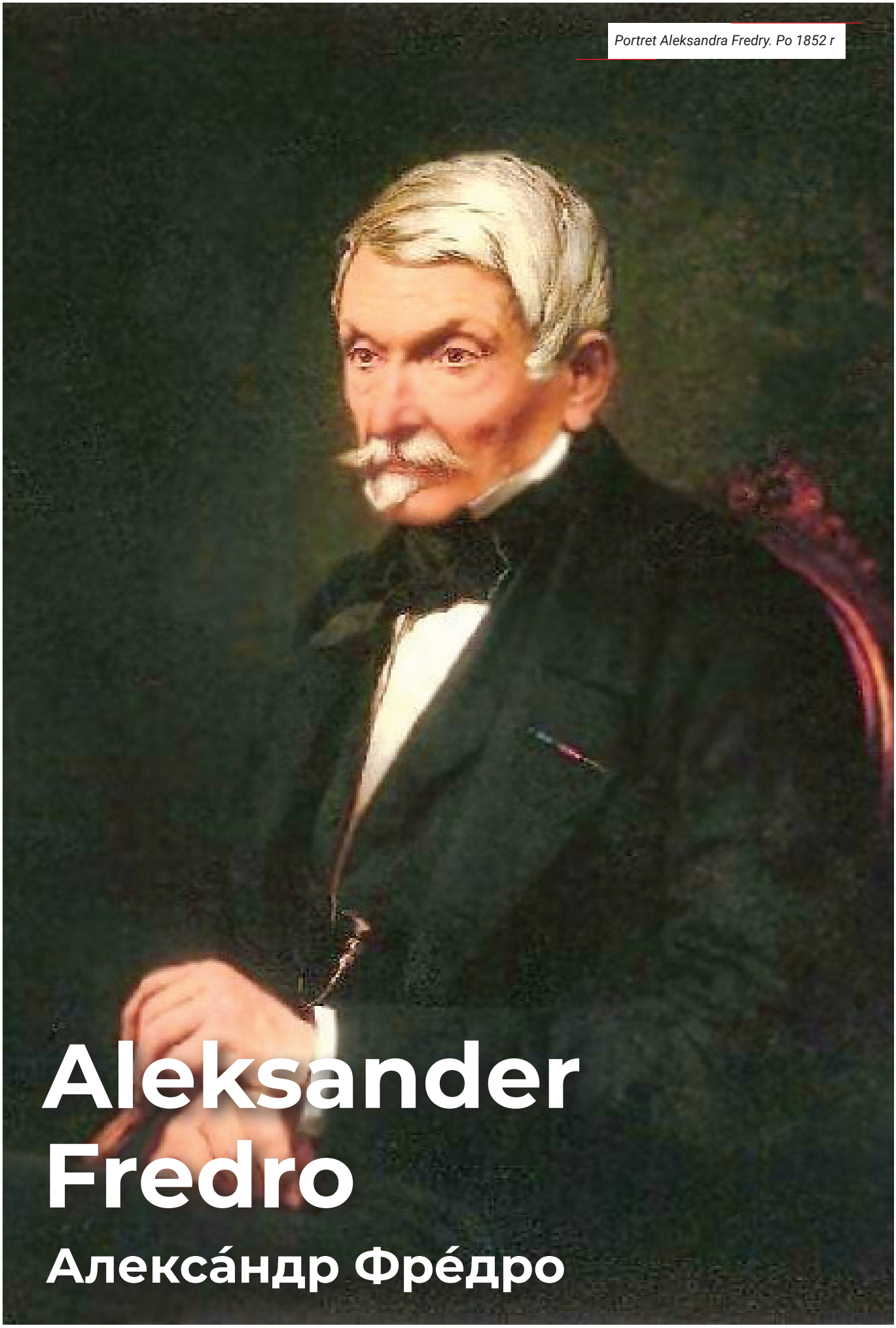

Portret Aleksandra Fredry. Po 1852 r

Aleksander Fredro

Алекса́ндр Фре́дро

Hrabia Aleksander Fredro (1793-1876) - wybitny polski dramaturg i poeta, którego twórczość do dziś pozostaje ważną częścią polskiej kultury literackiej.

Hrabia Aleksander Fredro urodził się w bardzo zamożnej rodzinie hrabiowskiej Fredro, według polskich kronikarzy pochodzenie rodu hrabiowskiego pochodziło od Dobysława Mierzbowskiego herbu Bończa, marszałka koronnego przy królu polskim Kazimierzu Wielkim, który przyjął nazwisko Fredro. „Dobysław, wojownik odwagi niezwykłej, w jednej bitwie z Niemcami w 1368 roku tak wiele położył na miejscu wrogów, że leżący na polu bitwy ranni krzyczeli do niego: niem.< 5} Friede Herr, dlatego Polacy nadali mu przydomek Fredro".

Przyszły komediopisarz, bajkopisarz, pamiętnikarz, poeta — urodził się 20 czerwca 1793 roku u podnóża Karpat, w Surochowie, niedaleko Przemyśla. Dzieciństwo spędził w wiosce Bieńkowa Wisznia niedaleko miasteczka Rudki.

Граф Александр Фредро (1793-1876) - выдающийся польский драматург и поэт, чье творчество и по сей день остается важной частью польской литературной культуры.

Граф Алекса́ндр Фре́дро родился в очень богатой графской семье Фредро, по источникам польских летописцев, происхождение графского рода происходило от Добыслава Мержбовском герба Боньча, коронном маршале при польском короле Казимире Великом, который принял фамилию Фредро. «Добыслав, воин храбрости необыкновенной, в одном сражении с Немцами в 1368 году столь много положил на месте врагов, что лежащие на поле битвы раненые кричали ему: нем. friede, herr, отчего поляки дали ему прозвище Фредро».

Будущий комедиограф, баснописец, мемуарист, поэт — родился 20 июня 1793 года у подножья Карпат, в Сурохуве, неподалеку от Пшемысля. Детство провел в деревне Бенькова Вишня неподалеку от городка Рудки. После гибели матери,

Juliusz Kossak, Aleksander Fredro pod Henau
fot. Muzeum Narodowe w Warszawie

po śmierci matki, Marianny Fredro, w pożarze majątku rodzinnego w Bieńkowej Wiszni(1806 rok) wraz z ojcem, Jackiem Fredro i bratem Janemprzeprowadził się do Lwowa. Hrabia Aleksander Fredro jak większość młodzieży szlacheckiej tamtych czasów urodził się wkrótce po I rozbiorze Polski (1772), a w czasie II i III rozbiorów wychowywał się w duchu patriotycznym, którzy marzyli o tym, by Polska znów była niepodległa i zjednoczona. I właśnie w tym czasie pojawił się Bonaparte Napoleon, który dla wojowniczych Polaków znalazł właściwe słowa: „Jeśli Polacy udowodnią, że zasługują na niepodległość, to ją zdobędą". To zrodziło w sercach Polaków długo oczekiwaną wolność i walczyli za Napoleona. Chcąc stać się godnymi wolności, przewyższali odwagą na polu bitwy samych Francuzów. Napoleon pomógł i w 1807 roku ogłosił utworzenie Księstwa Warszawskiego. Książę Józef Poniatowski został mianowany dowódcą sił zbrojnych nowego państwa, a jego armia krok po kroku zajmowała miasta dawnej Rzeczypospolitej: Kraków, Jarosław, Przemyśl. 28 maja 1809 oddziały Poniatowskiego wkroczyły do Lwowa, a już w czerwcu zaczął formować się 11. pułk jazdy, do którego wraz ze starszymi braćmi wstąpił ochotniczo i szesnastoletni Aleksander Fredro.

Twórczość Fredro wyróżnia się bogactwem i ostrością obserwacji społecznych, jasnością ironii i satyry, a także lekkością i humorem. Jego prace są często porównywane do komedii Moliera i Szekspira, ponieważ potrafił łaskotać nerwy publiczności, krytykując normy społeczne i konwencje swoich czasów.

Марианны Фредро, во время пожара в семейном имении в Беньковой Вишне (1806 год) вместе с отцом, Яцеком Фредро, и братом Яном переехал во Львов. Граф Александр Фредро как и большинство шляхетской молодежи тех времен родившемуся вскоре после первого раздела Польши (1772), а второй и третий разделы воспитывался в патриотическом духе, которые мечтали увидеть Польшу снова независимой и единой целой. И именно в это время появился Бонапарт Наполеон, у которого для воинственных поляков нашлись нужные слова: «Если поляки докажут, что они достойны иметь независимость, они ее получат». Это породило в сердцах поляков долгожданную свободу, и они сражались за Наполеона. Желание стать достойными свободы, они превосходили мужеством на поле боя самих французов. Наполеон помог и в 1807 году провозгласил создание Герцогства Варшавского. Князя Юзефа Понятовского назначили командующим вооруженными силами нового государства, и его армия шаг за шагом занимала города прежней Речи Посполитой: Краков, Ярослав, Перемышль. 28 мая 1809 года отряды Понятовского вошли во Львов, а уже в июне начал формироваться 11-й конный полк, в котором вместе со старшими братьями вступил добровольцем и шестнадцатилетний Александр Фредро.

Творчество Фредро отличается богатством и остротой социальных наблюдений, яркостью иронии и сатиры, а также легкостью и юмором. Его произведения часто сравнивают с комедиями Мольера и Шекспира, так как он умел щекотать нервы публики, критикуя общественные нормы и конвенции своего времени.

fot. Jan Styfi, CBN Polona

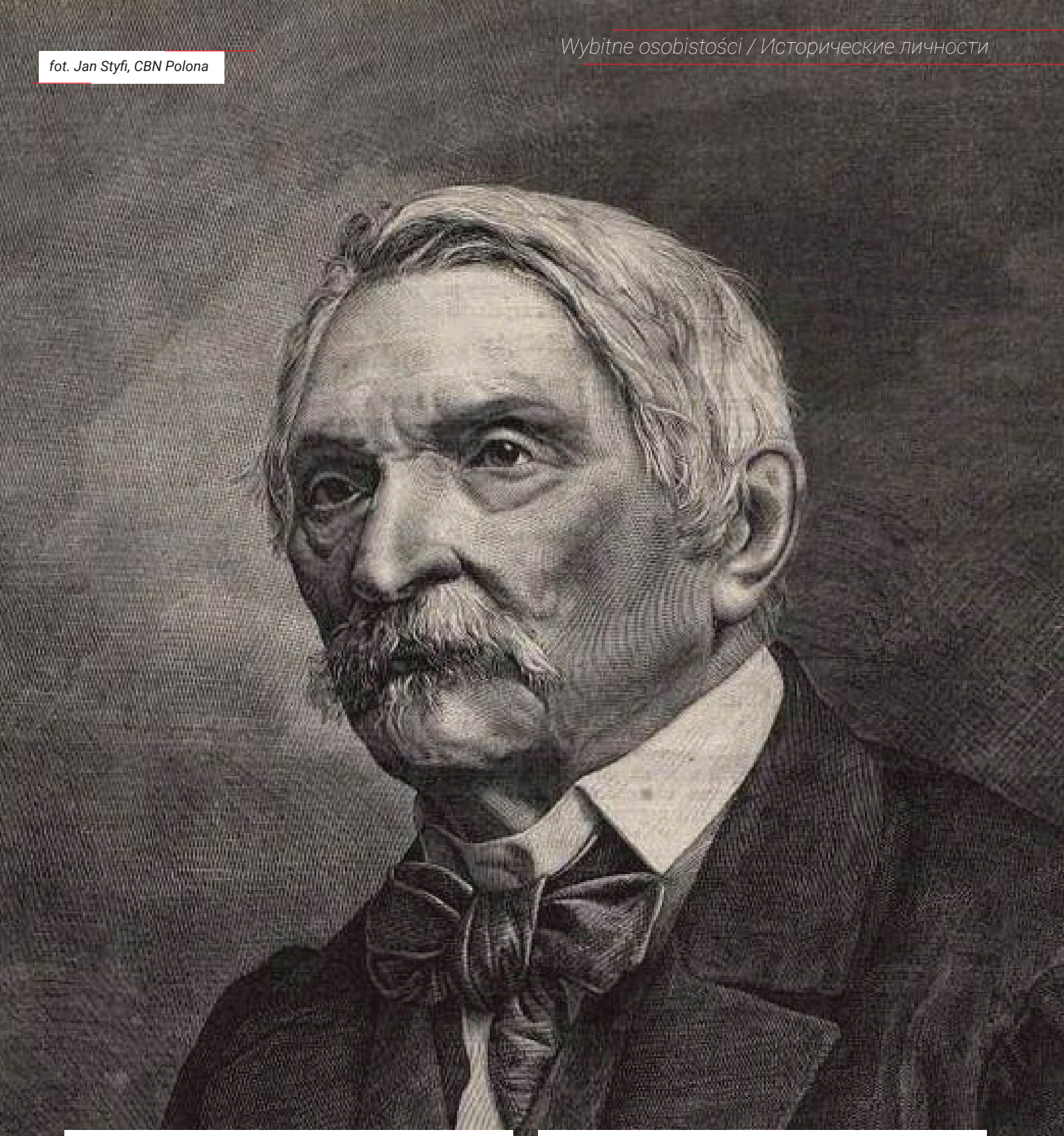

Głównym tematem jego dramatów są różnice społeczne i kontrast szlachty i mieszczaństwa. Fredro poruszał w swoich dziełach takie kwestie, jak pozbawienie praw obywatelskich chłopów, głupota biurokratów, korupcja i despotyzm arystokratycznej elity. Odzwierciedlając rzeczywistość polskiego społeczeństwa, Fredro robił to z niezwykłą ostrością i humorem, nie dopuszczając do zaniku subtelności i intelektualności.

Главной темой его драм - социальные различия и противопоставление дворянства и бюргерства. Фредро поднимал в своих произведениях такие вопросы, как бесправие крестьян, тупость бюрократов, коррупция и деспотизм аристократической элиты. Отражая реальность польского общества, Фредро делал это с необыкновенной остротой и юмором, не допуская падения тонкости и интеллектуальности.

Najbardziej owocny okres twórczości komediowej Fredry przypada na okres 1820-1835 roku. W tym czasie powstały sztuki, które weszły do kanonu Teatru Polskiego i do dziś nie schodzą ze scen teatralnych, należą: Mąż i żona, 1821, Damy i huzary, 1825, Pan Jowialski, 1832, Zemsta, 1835, Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca, 1833, Dożywocie, 1835. Fredro nie tylko bawił swoją komedią, ale także krytykował nierówności społeczne, umiejętnie stawiał społeczeństwo przed lustrem i sprawiał, że zastanawiało się nad swoimi problemami. Jego komedie stały się klasykiem literatury polskiej i są lekturą obowiązkową dla wielu pokoleń polskich uczniów. Te komedie są nadal aktualne, zabawne i umiejętnie naświetlają sprawy publiczne. Wspaniałe połączenie humoru, krytyki i satyry sprawia, że jego dzieła są ponadczasowymi arcydziełami, które nie tracą na znaczeniu przez wieki. Twórczość Fredry to prawdziwa perła polskiej literatury. Jego twórczość wywarła znaczący wpływ na Polska kulturę i literaturę. Jego język i styl były lekkie, z żywym dialogiem i charakterystycznymi zwrotami zdań. Stworzył całą galerię

Наиболее плодотворный период комедийного творчества Фредро приходится на период 1820–1835 годов. Именно в это время были написаны пьесы, которые вошли в канон польского театра и доныне не сходят с театральных подмостков, принадлежат: «Муж и жена» (Mąż i żona, 1821), «Дамы и гусары» (Damy i huzary, 1825), «Пан Йовяльский» (Pan Jowialski, 1832), «Месть» (Zemsta, 1835), «Девичьи обеты, или Магнетизм сердца» (Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca, 1833), «Пожизненная рента» (Dożywocie, 1835). Фредро не только развлекал своей комедией, но и критиковал социальные неравенства, умело наводил зеркало на общество и заставлял его задумываться над своими проблемами. Его комедии стали классикой польской литературы и являются обязательным чтением для многих поколений польских школьников. Эти комедии до сих пор актуальны, веселы и умело освещают общественные проблемы. Великолепное сочетание юмора, критики и сатиры делают его произведения вечными шедеврами, которые не теряют своей актуальности на протяжении веков. Творчество Фредро - это настоящая жемчужина польской литературы. Его творчество оказало значительное влияние

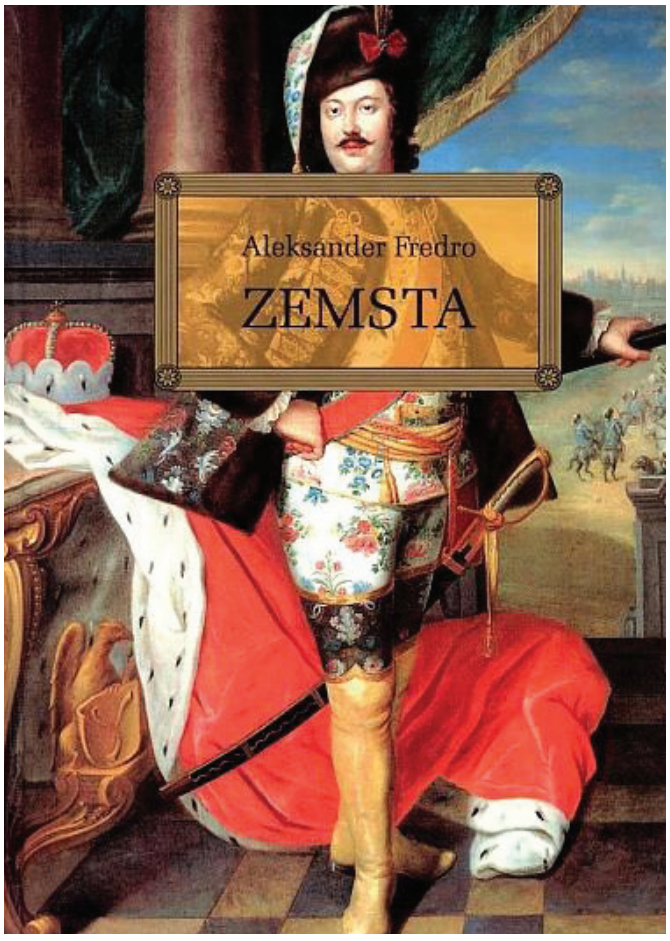

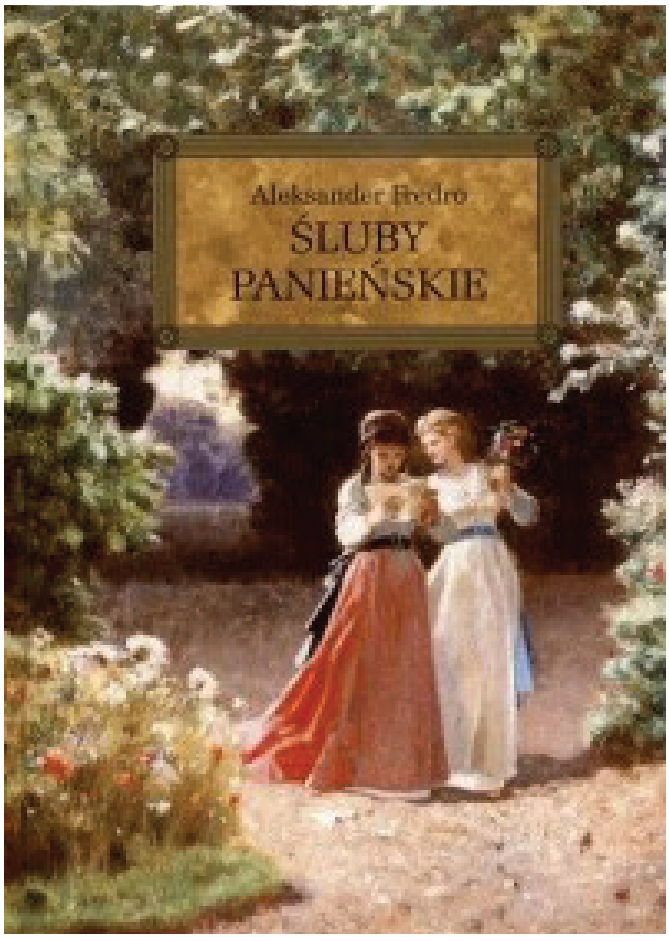

żywych i niezapomnianych postaci, które stały się ikonami literatury polskiej. Hrabia Aleksander Fredro w swoich pracach często odwoływał się do narodowości i zwyczajów ludowych. Wykorzystał obrazy chłopów, mieszczan i szlachty, aby pokazać różne warstwy społeczeństwa i ich interakcje. Jego komedie i dzieła satyryczne stały się popularne ze względu na umiejętność odzwierciedlenia cech narodowych polskiego społeczeństwa. Twórczość Fredry jest uważana za jeden z najważniejszych etapów rozwoju polskiej dramaturgii. Wniósł znaczący wkład w rozwój komedii w Polsce, tworząc utwory, które do dziś grane są na scenach polskich teatrów.

Hrabia Aleksander Fredro jest jednym z symboli Polski i polskiego patriotyzmu. W swoich pismach poruszał ważne tematy, takie jak wolność, ojczyzna i świadomość narodowa. Jego prace wywołały u czytelników i widzów poczucie dumy narodowej i motywowały ich do dążenia do jedności narodowej i niezależności.

Tamila Salimova

на польскую культуру и литературу. Его язык и стиль были легкими, с живым диалогом и характерными поворотами фраз. Он создал целую галерею ярких и незабываемых персонажей, которые стали иконами польской литературы. Граф Александро Фредро в своих произведениях часто обращался к народности и народным обычаям. Он использовал образы крестьян, мещан и знати, чтобы показать различные слои общества и их взаимодействия. Его комедии и сатирические произведения стали популярными благодаря своей способности отразить национальные черты польского общества. Творчество Фредро считается одним из наиважнейших этапов в развитии польской драматургии. Он внес значительный вклад в развитие комедии в Польше, создавая произведения, которые до сих пор играют на сценах польских театров.

Граф Александро Фредро является одним из символов Польши и польского патриотизма. В его произведениях он поднимал важные темы, такие как свобода, родина и национальное самосознание. Его работы вызывали у читателей и зрителей чувства гордости за свою нацию и мотивировали их стремиться к национальному единству и независимости.

Pomnik Aleksandra Fredry we Wrocławiu
fot. Qasinka

Jerzy_Nowosielski.
portret wyk. Zbigniew Kresowaty

„(...) ja, polski artysta, urodziłem się duchowo w Ławrze Poczajowskiej”

«(...) я, польский художник, духовно родился в Почаевской Лавре»

Jerzy Nowosielski

Ежи Новосельский

Sztuka polska na początku XX wieku pełna jest odkryć i nowatorskich pomysłów, jeden z najjaśniejszych okresów polskiej kultury, odzwierciedlający intensywne życie duchowe odradzającego się kraju. To czas pojawienia się nowych trendów związanych z ideologią narodu walczącego o wolność narodową i niezależność polityczną. Okres ten jest interesujący przede wszystkim aktywnym wejściem polskich mistrzów w nowatorskie środowisko artystyczne europejskich stolic, w orbitę symbolizmu i secesji. Głównym motywem przewodnim w literaturze polskiej, w architekturze, malarstwie, grafice i rzeźbie jest tworzenie stylu ludowego.

W światowej sztuce, głównie w latach 1940-60, pojawiły się badania nad malarstwem polskim, rozwijającym się w nurcie symbolizmu. Świadomość tożsamości polskiej symboliki w malarstwie, jej dominujących tendencji twórczych można zaobserwować w obrazach Zofii Gutkowskiej, Tadeusza Kantora, Jerzego Madejskiego i innych. W ujęciu historycznym symbolizm jest postrzegany jako pewien rezultat wcześniejszych poszukiwań w kulturze narodowej i jednocześnie jako kierunek, który wyznaczył nowe horyzonty polskiej sztuki

Aby zrozumieć atmosferę i twórczość polskich artystów, trzeba zrozumieć, czym jest symbolika. Symbolizm jest zjawiskiem wieloaspektowym, ruchomym, charakterystycznym, które stopniowo powstawało w szczególnym dla polskiej kultury etapie artystycznym, kiedy na nową skalę ujawniły się jej znaczenia narodowe. Symbolika polska stała się przedmiotem duchowego poszukiwania społeczeństwa i jednostki na przełomie wieków.

W dobie kształtowania się sztuki polskiej XX wieku szczególnym zainteresowaniem wśród mistrzów malarstwa polskiego jest twórczość Jerzego Nowosielskiego. Artysta z magazynu filozoficznego, przyzwyczajony do myślenia uogólnionymi

Искусство Польши в начале XX века насыщено открытиями и новаторскими идеями, один из самых ярких периодов польской культуры, отразивший интенсивную духовную жизнь возрождающейся страны, это время возникновения новых веяний, связанных с идеологией народа, боровшегося за свою национальную свободу и политическую независимость. Этот период интересен прежде всего активным вхождением польских мастеров в новаторскую художественную среду европейских столиц, в орбиту символизма и модерна. Основным лейтмотивом в польской литературе, архитектуре, живописи, графике и скульптуре - создание народного стиля.

В мировом искусствознании преимущественно в период 1940-60 гг., появились исследования о польской живописи, развивавшейся в русле символизма. Осознание самобытности польского символизма в живописи, его доминирующих творческих тенденций можно наблюдать в картинах Зофьи Гудковской, Тадеуша Кантора, Ежи Мадейского и др. В историческом ракурсе живопись символизма рассматривается как определенный итог предшествующих исканий в национальной культуре и одновременно как высокий взлет, обозначивший новые горизонты польского искусства

Для того, чтобы понять художественную атмосферу и творчество польских художников, нужно понять, что такое символизм. Символизм - явление многогранное, подвижное, самобытное, которое постепенно внедрялось в особый для польской культуры художественный этап, когда в новом масштабе обнаружились ее национальные смыслы. Польский символизм стал средоточием духовного поиска общества и личности на рубеже веков.

В эпоху становления польского искусства XX века, особый интерес среди мастеров польской живописи представляет творчество Ежи Новосельского. Художник философского склада, привыкший мыслить обобщенно-символическими образами, мечтавший о том времени, когда живопись выйдет из тесных

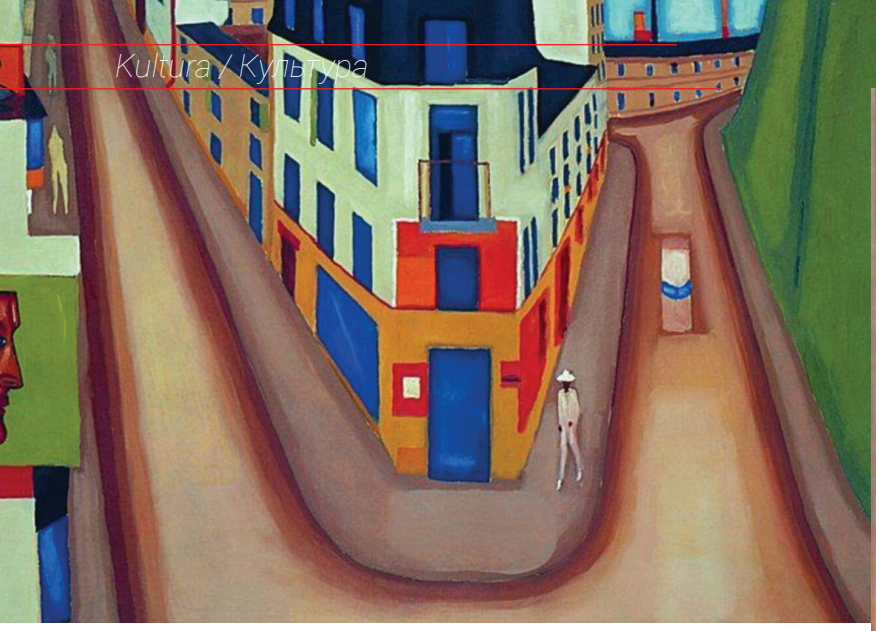

obrazami symbolicznymi, marzył o czasach, kiedy malarstwo wyjdzie z ciasnych warsztatów na ulice, dworce i place oraz kościoły Polski, kiedy sztuka stanie się własnością mas.

Artysta urodził się w rodzinie wyznania greckokatolickiego. A jego pasja do malowania ikon zaczęła się w dzieciństwie, po tym, jak odwiedził ukraińskie muzeum z bogatą kolekcją ikon we Lwowie. Naturalnie obejrzane przez niego dzieła sztuki wywarły na nim głębokie wrażenie i pozostawiły duży ślad w jego późniejszej twórczości.

W latach 40. XX wieku młody artysta rozpoczął naukę w krakowskiej Szkole Rzemiosła Artystycznego, coraz bardziej zanurzając się w sztuce ikonografii.

мастерских на улицы, вокзалы и площади и церкви Польши, когда искусство станет достоянием масс.

Родился художник в семье греко-католического вероисповедания. А началось его увлечение иконописью в детстве, после того как будучи во Львове посетил Украинский музей с богатой коллекцией икон. Естественно увиденные им произведения искусства произвели на него глубокое впечатление и оставили большой отпечаток в его дальнейшем творчестве.

В 40- х гг. XX столетия юный художник начал обучение в Краковской школе

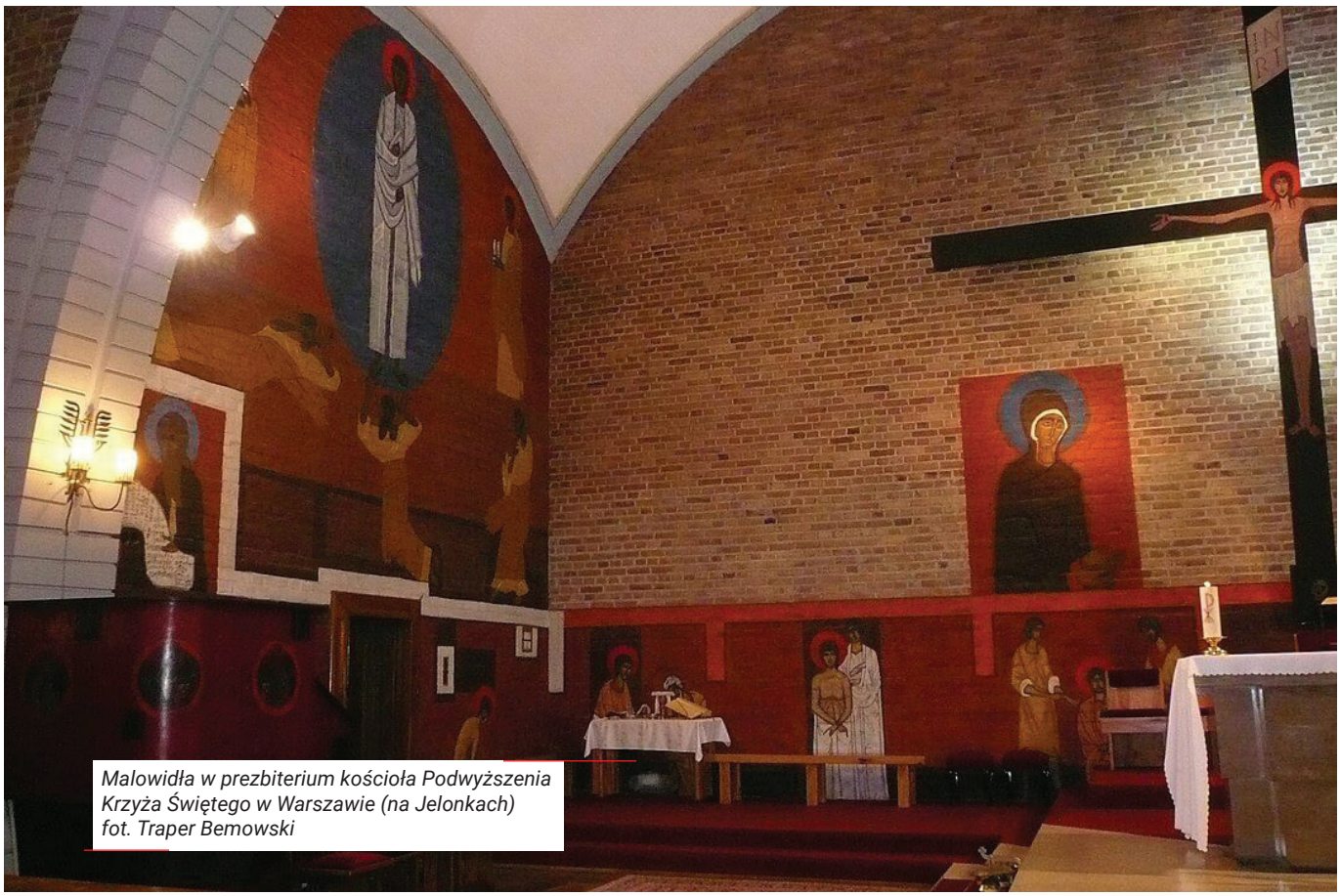

Malowidła w prezbiterium kościoła Podwyższenia Krzyża Świętego w Warszawie (na Jelonkach) fot. Traper Bemowski

Pierwsza samodzielną pracą było wykonanie fresków w kościele w Bolechowie.

Po ukończeniu szkoły rzemieślniczej w 1945 roku artysta wstąpił do krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych do profesora Eugeniusza Eibicha. W tym okresie, zgodnie ze ścisłymi kanonami Akademii, wszyscy malowali obrazy z przyziemnymi tematami: postaciami kobiecymi, gimnastyczkami, pływakami, a także martwymi naturami. Jerzy Nowosielski nie był wyjątkiem. Być może jest to najbardziej przełomowy moment w twórczości artysty. W latach 1945-48 tworzył stylizowane pejzaże miejskie, lakoniczne martwe natury, a także prace abstrakcyjne. Utalentowany uczeń Eugeniusza Eibicha namalował w tym czasie szereg obrazów: „Skrzydło Archanioła", „Zima w Rosji", „Bitwa o Addis Abebę". Ale w tych pracach wpływ ikonografii był zauważalny przy braku perspektywy i zarysowaniu obiektów. Jego pejzaże, martwe natury, portrety są malowane techniką impastową, co zapoczątkowało poszukiwania tekstur. Główną i charakterystyczną cechą twórczości artysty jest wyraźna dekoracyjność.

Począwszy od lat 50. XX wieku Jerzy Nowosielski stopniowo odchodzi od

художественных ремесел, больше и больше погружаясь в искусство иконописи. Первой самостоятельной работой было создание фресок в церкви в Болехове.

Окончив ремесленную школу в 1945 году художник поступает в краковскую Академию изящных искусств к профессору Эугениуша Эйбиша. В этот период по строгим канонам Академии все писали картины с мирскими сюжетами: женскими персонажами, гимнастками, пловчихами, а также и натюрморты. Не исключением был и Ежи Новосельский. Пожалуй, это самый переломный момент в творчестве художника. В период 1945- 48 - х гг. он создал стилизованные городские пейзажи, лаконичные натюрморты, а также абстрактные работы. Талантливый ученик Эугениуша Эйбиша в это время написал ряд картин: «Крыло архангела», «Зима в России», «Битва за Аддис - Абебу». Но в этих работах влияние иконописи было заметно в отсутствии перспективы и обведении предметов контуром. Его пейзажи, натюрморты, портреты написаны очень пастозно, что и положили начало фактурным поискам. Основная и характерная черта творчества художника - ярко выраженное декоративное начало.

Начиная с 50- х г XX века Ежи Новосельский постепенно отходит от

Jerzy Nowosielski, 1998 r.
fot. Michał Dembiński / Forum

Rzyż autorstwa Jerzego Nowosielskiego w kościele dominikanów na warszawskim Służewie..
fot. wikimedia

fot. Parafia

Sala Jerzego Nowosielskiego w Pałacu Prezydenckim w Warszawie, w której w latach 2012–2015 prezentowano 10 prac artysty.
fot. wikimedia

tematyki świeckiej, studiując teologię prawosławną, po nawróceniu zajął się wyłącznie ikonografią.

E. Nowosielski stworzył również Cerkiew Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy w mieście Biały Bór, w Krakowie greckokatolicką kaplicę świętych Borysa i Gleba. Sam artysta był przekonany, że bez kontaktu z nową, współczesną sztuką, wyniki jego twórczego spotkania z prawosławiem wyglądały inaczej. Być może dlatego jego sztuka wywarła duży wpływ na plejadę polskich artystów. Jednakże twórczość Jerzego Nowosielskiego nie przypomina twórczości innych artystów, na tym polega jego siła talentu!

Emil Abutalibow

светской тематики, изучив православное богословие, приняв вероисповедание, занялся исключительно иконописью.

Е. Новосельский так же создал церковь Рождества Пресвятой Богородицы в городе Бялы - Бур, в Кракове - грекокатолическую часовню святых Бориса и Глеба. Сам художник был уверен, что без контакта нового, современного искусства результаты его творческой встречи с православным выглядели иначе. Возможно поэтому его искусство оказало большое влияния на плеяду польских художников. Но творчество Ежи Новосельского не похоже на творчество других художников, в этом и заключается его сила таланта!

Piotr Hermanowicz

Петр Германович

fot. archiwum osobiste

Piotr Hermanowicz, brat mojej prababci

Piotr Hermanowicz, słynny polski rzeźbiarz, mieszkał w Baku (1909-1912).

Starszy brat mojej prababci Marianny Hermanowicz (1891-1967). Rodzice - Szymon Hermanowicz i Eufrozyna Hermanowicz (Ponawa). Mój pradziadek i prababcia. Rodzina miała pięcioro dzieci. Moja prababcia Marianna była najmłodsza w rodzinie.

Dzieci Szymona i Eufrozyny Hermanowiczów - Piotr (znany rzeźbiarz), Stanisław (polityk), Agata, Franciszek (Rotmistrz Franciszek Józef HERMANOWICZ, syn Szymona i Eufrozyny, urodzony 4 października 1891

Петр Германович, мой двоюродный прадедушка

Piotr Hermanowicz, известный польский скульптор, жил в Баку (1909-1912 г.).

Старший брат моей прабабушки - Marianna Hermanowicz (1891-1967). Родители - Szymon Hermanowicz i Eufrozyna Hermanowicz (Ponawa). Мои прапрадедушка и прапрабабушка. В семье было пятеро детей. Моя прабабушка, Marianna была самой младшей в семье.

Дети Szymon i Eufrozyna Hermanowicz - Piotr (известный скульптор), Станислав (политик), Агата, Franciszek (Rotmistrz Franciszek Józef HERMANOWICZ сын Szymona i Eufrozyny, родился 4 октября 1891 г. Лейтенант назначен

roku. Porucznik mianowany ze starsz. 1 VI 1919, rtm. 1 VII 1925. Służył w 2 pułku strzelców konnych. W IX 1939 w sztabie Suwalskiej Brygady Kawalerii. Został rozstrzelany w Katyniu), Marianna (moja prababcia)

Piotr Hermanowicz urodził się w Wilnie na Litwie w 1881 roku. Ukończył Wyższą Szkołę Artystyczną przy Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu. Uczeń W. A. Beklemiszewa, Ja. F. Cionglinskiego, A. N. Benois. 1904 1909 Pewnego razu, w 1909 r., Piotr Hermanowicz zachorował na reumatyzm i zaczął mieć problemy z nogami. Zasugerowano mu wyjazd do Baku, ponieważ gorący i wilgotny klimat łagodzi ból reumatyczny.

Jego brat, Stanisław Hermanowicz, pomógł mu wsiąść do pociągu, ponieważ Piotr chodził o kulach. W Baku spotkała go liczna polska diaspora, która otoczyła go troskliwą opieką. Kiedy wreszcie poczuł się znacznie lepiej, zaczął pracować nad rzeźbami

Na początku XX wieku w Azerbejdżanie mieszkało ponad tysiąc Polaków.

старшим. 1 июня 1919, капитан. 1 июля 1925 г. Служил во 2-м конностреловом полку. В сентябре 1939 года в штабе Сувалкской кавалерийской бригады.. Был расстрелян в Катыни), Марианна (моя прабабушка)

Петр Германович родился в Вильнусе (Литва), в 1881 году. Выпускник Высшего художественного училища при Императорской Академии художеств в Санкт-Петербурге. Ученик В. А. Беклемишева, Я. Ф. Ционглинского, А. Н. Бенуа. (1904 1909). Однажды, в 1909 году Петр Германович заболел ревматизмом, и у него начались проблемы с ногами. Ему предложили поехать в Баку, так как жаркий и влажный климат облегчает боли при ревматизме.

Его родной брат, Станислав Германович, помог ему сесть на поезд, так как Петр передвигался с помощью костылей. В Баку его встретила крупная польская диаспора, где проявили большую заботу. Когда наконец ему стало намного лучше, он начал работать над скульптурами.

В начале 20 века в Азербайджане проживало свыше тысячи поляков.

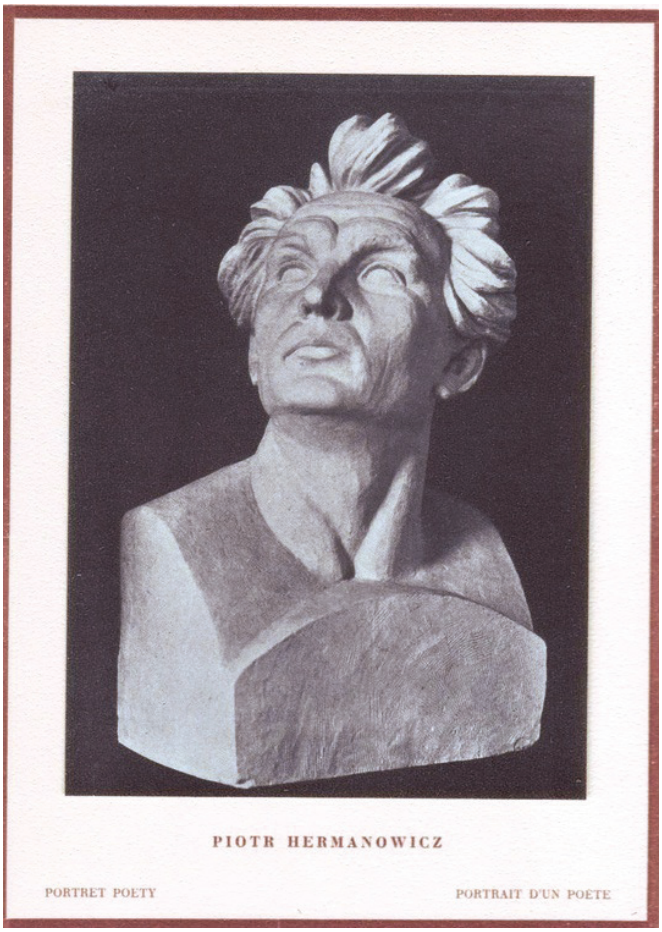

fot. archiwum osobiste

Marianna (moja prababcia, młodsza siostra Petry Germanovich) i Irena (moja babcia, siostrzenica Petry Germanovich)
fot. archiwum osobiste

Szymon Hermanowicz i Eufrozyna Hermanowicz (Ponawa). Moi prapradziadkowie, rodzice Piotr Hermanowicz i Marianna Hermanowicz (moja prababcia). Dziadkowie mojej babci – Irena
fot. archiwum osobiste

Znany polski przemysłowiec naftowy S. I. Rylski założył w Baku Komitet Polski wspierający uchodźców z Polski. W 1909 r. otworzył Dom Polski, w którym odbywały się imprezy kulturalne i ciekawe przedstawienia. . Piotr Hermanowicz był również członkiem trupy teatralnej w Domu Polskim, gdzie grał role komediowe.

W Baku Piotr nawiązał bliską znajomość z S. Rylskim i często odwiedzał go w domu. Tam też poznał słynnego architekta I. Płoszko.

Dla Domu Polskiego w Baku Piotr Hermanowicz w 1911 r. wykonał piękne płaskorzeźby przedstawiające szkołę królowej Jadwigi, a także popiersia Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego. Brał również udział w budowie kościoła katolickiego, gdzie wykonał szereg cennych płaskorzeźb.

W 1912 r. na dalsze studia S. Rylski wysłał Piotra Hermanowicza jako stypendystę do Paryża, gdzie przez trzy lata kontynuował praktykę pod kierunkiem E. A. Bourdelle'a.

W 1924 r. na wystawie rzemiosła artystycznego za swoją rzeźbę otrzymał złoty medal. W tym samym roku rozpoczął pracę jako wykładowca w Szkole Rzemiosł Artystycznych w Wilnie. Był członkiem Wileńskiego Towarzystwa Artystów Plastyków i organizatorem kursów malarstwa i

Известный польский нефтепромышленник С. И. Рыльский основал в Баку Польский комитет, оказывавший поддержку беженцам из Польши. В 1909 году он открыл Польский дом, занимающийся проведением культурных мероприятий, постановкой интересных спектаклей. . Петр Германович состоял и в театральной труппе при Польском доме, где играл комедийные роли.

В Баку Петр близко познакомился с С. Рыльским и часто бывал у него дома. Там же он познакомился с известным архитектором И. Плошко.

Для польского дома в Баку Петр Германович в 1911 году создал прекрасные барельефы с изображением школы королевы Ядвиги, а также бюсты Адама Мицкевича, Юдиуша Словацкого и Зигмунда Красиньского. А также участвовал в строительстве католической церкви, где он создал ряд ценных барельефов.

В 1912 году, для дальнейшего обучения С. Рыльский отправил Петра Германовича в Париж, в качестве стипендиата, где три года продолжил стажироваться под руководством Э. А. Бурделя.

В 1924 году на выставке ремёсел и искусств за свою скульптуру был награждён золотой медалью. В том же году начал работать в качестве преподавателя в Школе прикладных искусств в Вильно. Был членом Вильнюсского общества художников, организатором курсов

rysunku prowadzonych przez tę organizację. Rozpoczął pracę jako nauczyciel w Szkole Rzemiosł Artystycznych w Wilnie.

W latach 30. został wybrany na radnego miasta Wilna, należał do Związku Monarchistów. Należał do Cechów Murarzy, Malarzy, Tynkarzy, Kamieniarzy i Cieśli przez pewien czas był starszym cechów. Zaginął wkrótce po wkroczeniu Armii Czerwonej do Wilna we wrześniu 1939 roku.

W książce „Wileńskie Towarzystwo Artystów Plastyków 1920-1930" można znaleźć imię i nazwisko Piotra Hermanowicza wraz z krótkim biogramem.

живописи и рисунка, проводимых этой организацией. Он начал работать в качестве преподавателя в Школе прикладных искусств в Вильно.

В 1930-х годах был избран советником города Вильно, членом Союза монархистов. Входил в Гильдию каменщиков, маляров, штукатуров и плотников, некоторое время был старшим цеха. Пропал без вести, вскоре после вступления Красной Армии в Вильно в сентябре 1939 году.

В книге Wileńskie Towarzystwo Artystów Plastyków 1920-1930 (Вильнюсское Общество Художников-Пластиков 1920-1930) можно найти имя и фамилию Петра Германовича с небольшой биографией.

Stasia Orłowa Stroganowa

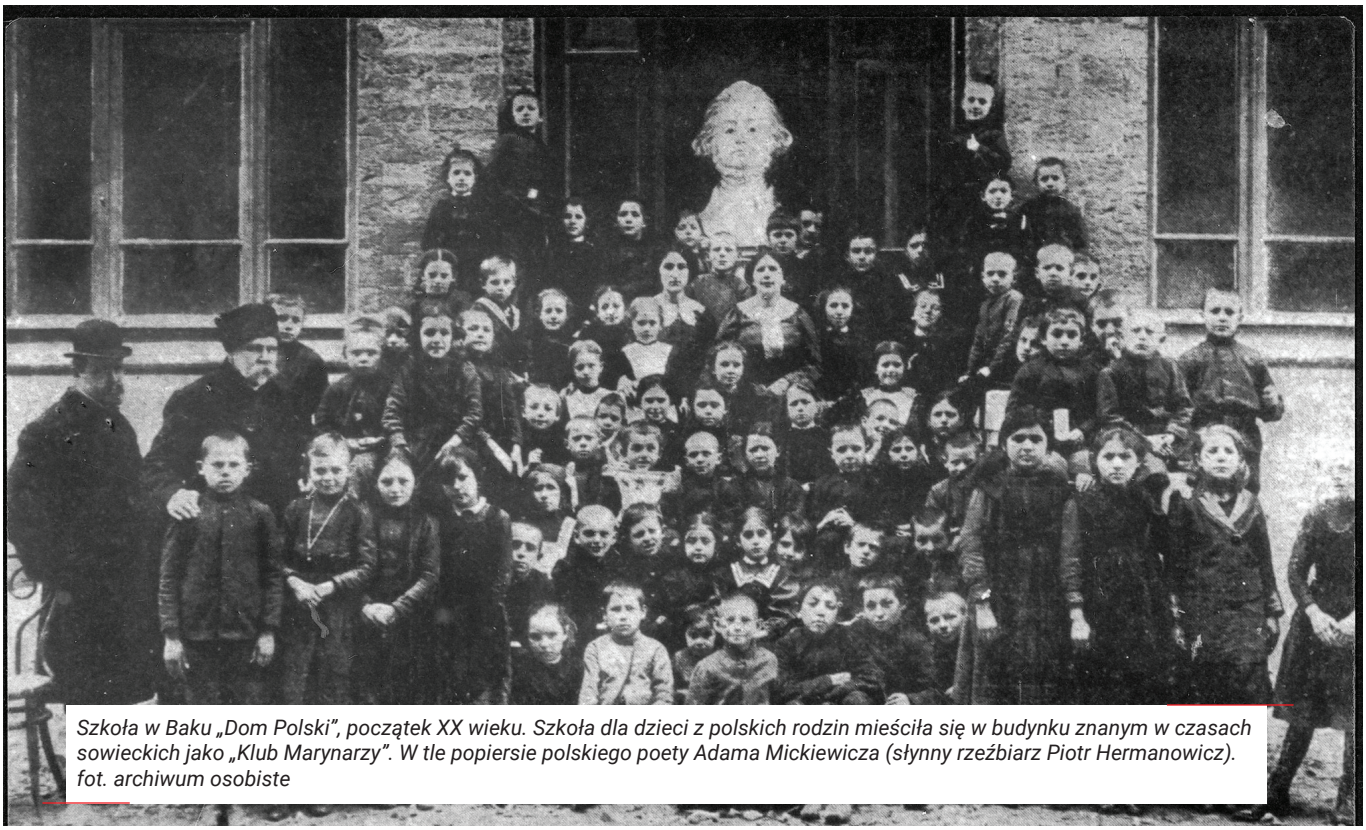

Szkoła w Baku „Dom Polski", początek XX wieku. Szkoła dla dzieci z polskich rodzin mieściła się w budynku znanym w czasach sowieckich jako „Klub Marynarzy". W tle popiersie polskiego poety Adama Mickiewicza (słynny rzeźbiarz Piotr Hermanowicz). fot. archiwum osobiste

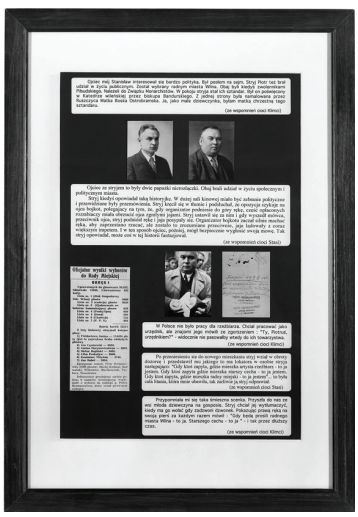

Wojciech Korfanty przed 1921
fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe – z archiwum Koncernu Ilustrowanego „Kurier Codzienny”

Wojciech Korfanty
jako jeden z ojców polskiej niepodległości

Войцех Корфанты
как один из отцов независимости Польши

150 lat temu urodził się najważniejszy śląski polityk, jeden z twórców polskiej niepodległości Wojciech Korfanty. Urodził się 20 kwietnia 1873 r. w Sadzawkach. Zasłynął jako polityk, redaktor, działacz narodowy, poseł do Reichstagu i pruskiego Landtagu, dyktator III powstania śląskiego.

Wojciech Korfanty pochodził z rejonu Siemianowicach Śląskich. Był najstarszym synem Józefa i Karoliny Korfantych. Imię Albert z chrztu zostało zmienione na Wojciech, co było swoistą deklaracją poczucia narodowego młodego

150 лет назад родился самый значимый силезский политик, один из основоположников независимости Польши Войцех Корфанти. Он родился 20 апреля 1873 года в Садзавках, человек который показал себя как политик, редактор, национальный деятель, член рейхстага и прусского ландтага, диктатор Третьего Силезского восстания.

Войцех Корфанти родился в районе Семяновице-Сленске. Он был старшим сыном Юзефа и Каролины Корфантич. Крестильное имя Альберт было

fot. www.audiovis.nac.gov.pl (NAC)

Korfantego. W 1879 r. wstąpił do szkoły powszechnej w Siemianowicach, następnie od 1885 r. uczył się w Królewskim Gimnazjum w Katowicach, gdzie poznał przyszłego górnośląskiego polityka Konstantego Wolnego. W szkole prowadził aktywną działalność propolską, zorganizował tajne kółko zajmujące się promocją polskiej kultury i literatury, brał udział w spotkaniach, nawiązał kontakty

переведено на Войцех, что было своего рода декларацией национального чувства юного Корфанти. В 1879 году поступил в народную школу в Семяновице, затем с 1885 года учился в Королевской гимназии в Катовице, где познакомился с будущим верхнесилезским политиком Константином Вольным. В школе вёл активную пропольскую деятельность, организовал тайный кружок, занимавшийся пропагандой

Wojciech Korfanty na trybunie podczas uroczystości przejęcia Górnego Śląska przez władze polskie, 20 czerwca 1922 r. fot. ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach

Wojciech Korfanty podczas składania zeznań jako świadek obrony w procesie brzeskim (1931-1932). fot. ze zbiorów NAC

z osobistościami z Wielkopolski w Cesarstwie Niemieckim.

Z powodu częstych negatywnych wypowiedzi na temat Ottona von Bismarcka i polityki państwa został 14 sierpnia 1895 r. usunięty z klasy maturalnej. Szkołę średnią ukończył w grudniu 1895 r. po bezpośredniej interwencji Józefa Krościelskiego, wielkopolskiego posła do Reichstagu i w tym samym roku wstąpił do Instytutu Politechnicznego w Charlottenburgu. Jesienią 1896 r. przeniósł się na Wydział Filozoficzny Królewskiego Uniwersytetu we Wrocławiu. Po dwóch semestrach

польской культуры и литературы, принимал участие в собраниях, установил связи с деятелями великопольского региона Германской империи.

Из-за частых отрицательных высказываний об Отто фон Бисмарке, да и о политике государства 14 августа 1895 г. был отчислен из выпускного класса. Среднюю школу окончил экстерном в декабре 1895 года после прямого вмешательства Юзефа Кросцельского, депутата Рейхстага от Великой Польши, и в том же году поступил в политехнический институт в Шарлоттенбурге. Осенью 1896 года перевёлся на Философский факультет

fot. Polish Wikipedia

fot. John Philips, ze zbiorów magazynu „Life”

Posiedzenie Sejmu Śląskiego w budynku przy ul. Wojewódzkiej w Katowicach. Wśród posłów Wojciech Korfanty, 10 października 1924 r. fot. ze zbiorów NAC

studiów w roku akademickim 1896-1897 zrobił sobie dwuletnią przerwę. Po ponownym wstąpieniu na ten sam wydział studiował m.in. ekonomię polityczną u profesora Wernera Sombarta, z którym później utrzymywał kontakt. W maju 1901 r. przeniósł się do Berlina, a po ostatnim semestrze, w sierpniu, ukończył studia.

11 września 1902 r. wziął udział w zebraniu reaktywującym Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół" w Katowicach, gdzie większością głosów został wybrany na prezesa organizacji.

W wyborach 1903 r. Korfanty został wybrany posłem do niemieckiego parlamentu (Reichstagu), gdzie był pierwszym Górnoślązakiem we frakcji polskiej. Stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych polskich polityków w Niemczech. W 1920 r. został mianowany komisarzem plebiscytowym na Górnym Śląsku reprezentującym polską stronę. Wielokrotnie przemawiał na wiecach agitujących za głosowaniem za Polską. Wobec niekorzystnego przebiegu rokowań w sprawie podziału Górnego Śląska w 1921 r. strona polska zdecydowała się sięgnąć po rozwiązanie zbrojne jako wolę polityczną Górnoślązaków. W

Королевского университета в Бреслау. Проучившись два семестра в 1896—1897 учебном году, сделал двухлетний перерыв. Восстановившись на том же факультете, занимался в частности политэкономией у профессора Вернера Зомбарта, с которым впоследствии сохранил контакт. В мае 1901 года перевёлся в Берлин, и отучившись последний семестр, в августе окончил учёбу.

11 сентября 1902 года принял участие в собрании, призванном возродить Гимнастическое общество «Сокол» в Катовице, где большинством голосов был избран председателем организации.

На выборах 1903 года Корфанти был избран членом немецкого парламента (рейхстага), где он был первым верхнесилезским членом польской парламентской группы. Он стал одним из самых узнаваемых польских политиков в Германии. В 1920 году был назначен комиссаром по делам плебисцита в Верхней Силезии со стороны Польши. Неоднократно выступал на митингах, агитируя голосовать за Польшу. Ввиду неблагоприятного хода переговоров о разделе Верхней Силезии в 1921 г. польская сторона решила прибегнуть к вооруженному решению, как к политическому волеизъявлению верхнесилезцев. 2-3

dniach 2-3 maja 1921 r. wybuchło III Powstanie Śląskie, na którego czele jako dyktator stanął Korfanty. Podobnie jak dwa poprzednie powstania, miało ono na celu przyłączenie Górnego Śląska, regionu zamieszkałego przez Polaków i Niemców, do Polski. Aby zapobiec dalszemu rozlewowi krwi, wysłano prośbę do Ligi Narodów o rozwiązanie sytuacji. W 1922 roku, po sześciotygodniowych negocjacjach, zaproponowano podział spornych ziem między obydwa narody. Decyzja ta została zaakceptowana przez obydwa narody i większość Górnoślązaków. Walki trwały ponad dwa miesiące - do 5 lipca. W rezultacie trzecia część Górnego Śląska stała się częścią Polski w 1922 roku.

W październiku 2019 r. Prezydent RP Andrzej Duda wziął udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Wojciecha Korfantego w Warszawie.

мая 1921 г. вспыхнуло Третье Силезское восстание, во главе которого в качестве диктатора стал Корфанти. Как и два предыдущих восстания, оно было направлено на присоединение Верхней Силезии региона, населенного поляками и немцами к Польше. Для предотвращения дальнейшего кровопролития в Лигу Наций был направлен запрос об урегулировании сложившейся ситуации. В 1922 году после шестинедельного расследования было предложено разделить спорные земли между двумя народами. Такое решение было принято обоими государствами и большинством верхних силезцев. Борьба длилась более двух месяцев — до 5 июля. В результате в состав Польши в 1922 году вошла третья часть Верхней Силезии.

В октябре 2019 года Президент Польши Анджей Дуда принял участие в церемонии открытия памятника Войцеха Корфанты в Варшаве.

Pomnik Wojciecha Korfantego w Siemianowicach Śląskich. Autor: Mirosław Kiciński. 3 maja 1986 r. fot. Lestat (Jan Mehlich)

Józef Korfanty z żoną Karoliną z domu Klecha - rodzice Wojciecha Korfantego. fot. NAC

fot. Nekonata

Prezydent powiedział, że II Rzeczpospolita nie podziękowała polskiemu mężowi stanu i politykowi, a to smutne karty historii.

„Mam nadzieję, że nikt nie przejdzie obojętnie obok tego pomnika. Mam też nadzieję, że każdy, kto zna polską historię, a zwłaszcza skomplikowaną historię polityczną II Rzeczypospolitej, zobaczy w tej alei symbol tego, że Polska jest jedna. Jestem przekonany, że tak widział to chrześcijański demokrata Wojciech Korfanty. Cześć i chwała bohaterom Rzeczypospolitej Obojga Narodów, ojcom niepodległości! Wieczna pamięć Wojciechowi Korfantemu!” - powiedziała głowa państwa polskiego.

Wadim Dombrowskij

Президент сказал, что Вторая Речь Посполитая не сумела поблагодарить польского государственного и политического деятеля, и это печальные страницы истории.

«Я надеюсь, что никто не пройдет безразлично мимо этого памятника. Также я надеюсь, что каждый, кто знает польскую историю, а в особенности сложную политическую историю Второй Речи Посполитой, увидит в этой аллее символ согласия с тем, что Польша – одна. Я уверен, что такой ее видел христианский демократ Войцех Корфанты. Честь и хвала героям Речи Посполитой, отцам независимости! Вечная память Войцеху Корфанты!» - сказал глава польского государства.

Wojciech Korfanty jako poseł na Sejm RP. fot. ze zbiorów NAC

fot. pinterest

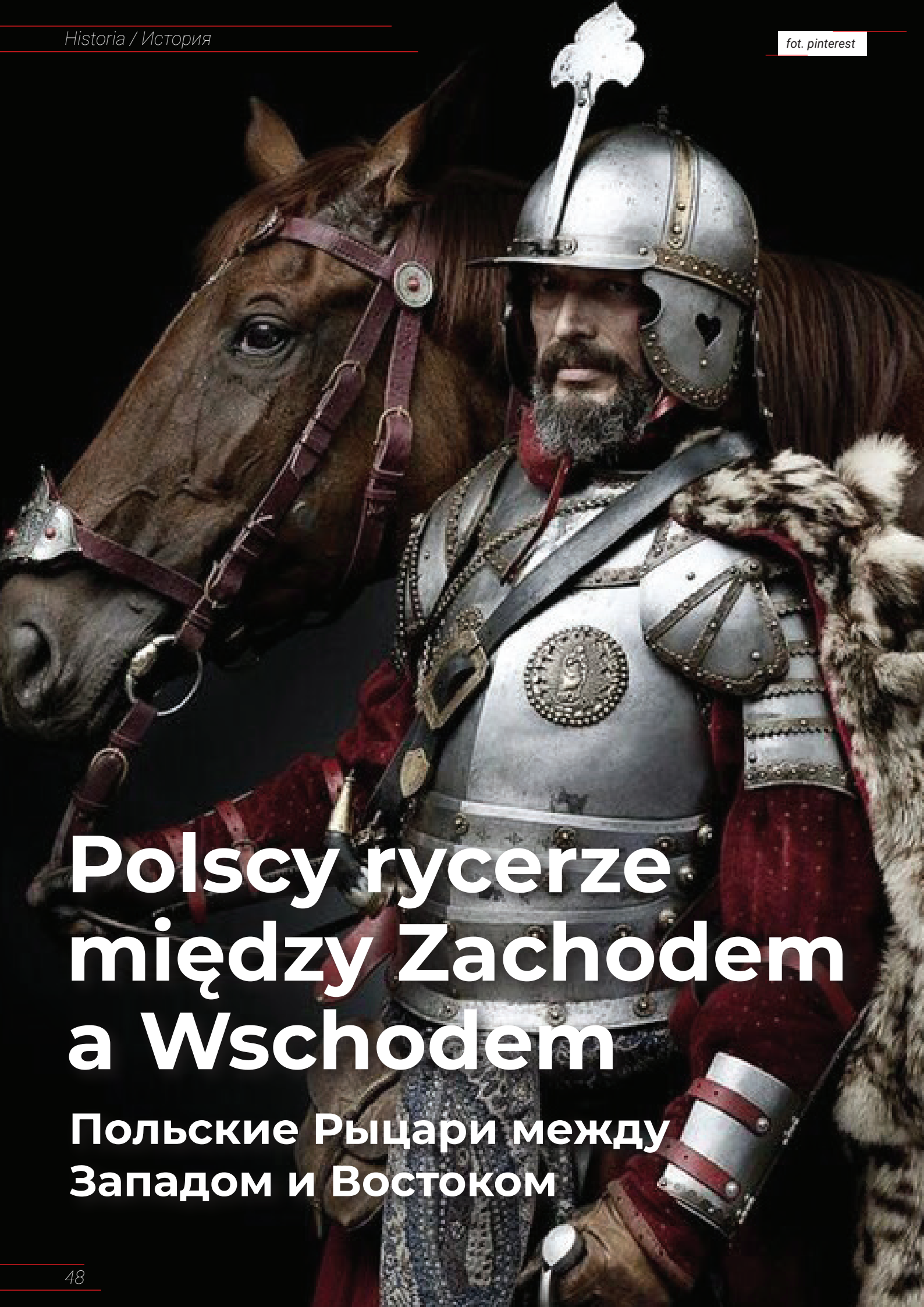

Polscy rycerze między Zachodem a Wschodem

Польские Рыцари между Западом и Востоком

Polska szczyci się bogatą historią, a jedną z najciekawszych i najbardziej znanych części jej przeszłości jest epoka rycerstwa. Przez wieki polscy rycerze odgrywali ważną rolę w historii kraju i odcisnęli swoje piętno w licznych bitwach i kampaniach wojskowych. Polscy rycerze byli znani ze swoich wybitnych umiejętności w walce, zwłaszcza na koniu i we władaniu mieczem, wyznawali wysokie zasady moralne i wartości honorowe, postrzegając swoją służbę jako święty obowiązek i zawsze byli gotowi bronić słabszych i walczyć o sprawiedliwość.

Fundamentem polskiego rycerstwa była wiara katolicka. Polscy rycerze uważali swoją wiarę za ważny element ich życia i wyczynów bojowych.

Wiara katolicka wniosła szczególny wkład w polskie rycerstwo i wprowadziła własne zasady i kodeksy postępowania, które były ściśle egzekwowane. Ideały rycerskie, takie jak lojalność, szlachetność i odwaga, były podstawowymi wartościami polskich rycerzy.

To właśnie polscy rycerze odegrali ważną rolę w historii Polski, broniąc jej przed zagrożeniami zewnętrznymi i uczestnicząc w wielu bitwach i konfliktach zbrojnych, takich jak bitwa pod Grunwaldem w 1410 roku.

W Polsce istniało kilka orderów rycerskich, takich jak Order Orła Białego, Order Chrystusa i Order Świętego Władysława [przyp. tłum. - brak takiego orderu w Polsce, być może chodziło o Stanisława]. Zostały one ustanowione w celu uhonorowania i nagrodzenia zasług polskich rycerzy i urzędników państwowych.

Польша может похвастаться богатой историей, а одной из наиболее интересных и известных частей ее прошлого является эра рыцарства. В течение многих столетий польские рыцари играли важную роль в истории страны и оставили свой след в многочисленных битвах и военных кампаниях. Польские рыцари были известны своими выдающимися навыками в бою, особенно верхом на коне и владением мечом, они придерживались высоких нравственных принципов и ценностей чести, рассматривая свою службу в качестве рыцарей как священный долг и всегда готовы были защищать слабых и бороться за справедливость.

Основа польского рыцарства была католическая вера, польские рыцари считали свою веру важной составляющей их жизни и боевых подвигов.

Католическая вера вносила особый вклад в польское рыцарство и имело свои собственные правила и кодексы поведения, которые были строго соблюдаемыми. Рыцарские идеалы, такие как преданность, благородство и мужество, были основными ценностями польских рыцарей.

Именно польские рыцари играли важную роль в истории Польши, защищая ее от внешних угроз и участвуя в множестве битв и военных конфликтов, таких как битва при Грунвальде в 1410 году.

В Польше существовали несколько рыцарских орденов, таких как Орден Белого Орла, Орден Христа и Орден Святого Владислава. Они были учреждены для награждения и поощрения заслуг польских рыцарей и государственных служащих.

Stanisław Kaczor Batowski - Atak husarii. Chocim

Zawisza Czarny z Garbowa herbu Sulima ok. 1379 - 1428, Serbia) był polskim rycerzem i dyplomatą pierwszej połowy XV wieku. Symbol rycerstwa i szlachectwa. Zawisza służył w wojskach cesarza Świętego Cesarstwa Rzymskiego i króla Węgier Zygmunta. Na wieść o kampanii Jagiełły przeciwko Zakonowi Krzyżackiemu Zawisza pospieszył do Polski i walczył w bitwie pod Grunwaldem (1410). Wykonywał ważne zlecenia dla Jagiełły na soborze w Konstancji oraz u królów Anglii i Francji. Następnie Zawisza ponownie wstąpił na służbę Świętego Cesarza Rzymskiego. Zyskał sławę jako niezwyciężony rycerz na turnieju w Perpignan, powalając słynnego rycerza Jana Aragońskiego z siodła jednym uderzeniem lancy. Zginął podczas próby wyzwolenia twierdzy Golubac nad Dunajem od Turków w 1428 roku. Zawisza Czarny jest bohaterem dramatu Słowackiego, powieści „Krzyżacy" H. Sienkiewicza i „Narrenturm" Andrzeja Sapkowskiego, symbolem rycerstwa i szlachetności.

Завиша Чёрный из Гарбова герба Сулима (польск. Zawisza Czarny, Завиша Чарны; ок. 1379 — 1428, Сербия) — польский рыцарь и дипломат первой половины XV века. Символ рыцарства и благородства. Завиша служил в войсках императора Священной Римской империи и короля Венгрии Сигизмунда. При вести о походе Ягайло против Тевтонского ордена Завиша поспешил в Польшу и сражался в Грюнвальдской битве (1410 год). Исполнял важные поручения Ягайло на соборе в Констанце и при английском и французском королях. Впоследствии Завиша снова поступил на службу императора Священной Римской империи. Славу непобедимого рыцаря приобрёл на турнире в Перпиньяне, одним ударом копья выбив из седла знаменитого рыцаря Иоанна Арагонского. Пал при попытке освободить от турок Голубацкую крепость на Дунае в 1428 году. Завиша Черный герой драмы Словацкого , романов «Крестоносцы» Г. Сенкевича и «Narrenturm» Анджея Сапковского, символ рыцарства и благородства.

Zawisza Czarny z Garbowa
fot. wikimedia

Teodor Buczacki Jazłowiecki był polskim szlachcicem i wojskowym żyjącym w XIV-XV wieku. Był znany ze swoich umiejętności bojowych i aktywnego udziału w konfliktach zbrojnych swoich czasów. Jednym z najbardziej znanych osiągnięć Teodora Buczackiego-Jazłowieckiego była budowa twierdzy Jazłowiec. Twierdza ta stała się ważną bazą wojskową broniącą granic Polski. Dzięki swojej wiedzy inżynieryjnej i taktycznej był w stanie stworzyć twierdzę z niezawodnymi fortyfikacjami i obroną. W trakcie swojej kariery Teodor Buczacki-Jazłowiecki zasłynął z odwagi i zdolności przywódczych. Teodor Buczacki-Jazłowiecki pozostaje jedną ze słynnych postaci w historii Polski, a jego osiągnięcia wojskowe są nadal doceniane.

Теодор Бучацкий-Язловецкий был польским шляхтичем и военным деятелем, жившим в 14-15 веке. Он был известен своими боевыми навыками и активным участием в военных конфликтах своего времени. Одним из наиболее известных достижений Теодора Бучацкого-Язловецкого было сооружение крепости Язловца. Эта крепость стала важной военной базой, защищающей границы Польши. Благодаря знаниям в области инженерии и тактики, он смог создать крепость с надежными укреплениями и оборонительными сооружениями. На протяжении своей карьеры Теодор Бучацкий-Язловецкий прославился своим мужеством и лидерскими качествами. Теодор Бучацкий-Язловецкий остается одним из известных фигур в польской истории, и его военные достижения оцениваются до сих пор.

Wojciech Kossak Husaria
fot. wikimedia

Innym słynnym polskim rycerzem był Jan III Sobieski. Jan III Sobieski (1629-1696) był polskim królem, który panował w latach 1674-1696. Znany jest z wielkich zwycięstw militarnych i wyjątkowej odwagi osobistej. Sobieski został królem Polski pod koniec XVII wieku i walczył przeciwko Imperium Osmańskiemu pod Wiedniem. Zwycięstwo nad Turkami w bitwie pod Chocimiem było jednym z największych zwycięstw polskiego rycerstwa, a Jan III Sobieski był bohaterem tej bitwy. Podczas swojego panowania Jan III Sobieski musiał stawić czoła wielu wyzwaniom militarnym. Był w stanie z powodzeniem odeprzeć kilka inwazji Imperium Osmańskiego, w tym wyzwolić Wiedeń z oblężenia Turków w 1683 roku. To zwycięstwo uczyniło go znanym i szanowanym przywódcą w Europie. Jego osobista odwaga, sprawność na polu bitwy i rozsądne podejmowanie decyzji taktycznych przyczyniły się do zwycięstwa armii wojsk Europy Wschodniej nad siłami osmańskimi.

Еще одним известным польским рыцарем был Ян III Собеский. Ян III Собеский (1629-1696) был польским королём, который правил с 1674 по 1696 годы. Он известен своими великими военными победами и исключительной личной храбростью. Собеский стал королем Польши в конце XVII века и сразился против Османской империи в компании Вены. Победа над турками в битве под Хотином стала одной из величайших побед польского рыцарства, и Ян III Собеский был героем этого сражения. Во время своего правления Ян III Собеский столкнулся с множеством военных вызовов. Он смог успешно отразить несколько нашествий со стороны Османской империи, в том числе освобождение Вены от осады турок в 1683 году. Эта победа сделала его известным и уважаемым лидером в Европе. Его личная храбрость, мастерство на поле боя и правильное тактическое принятие решений, способствовали победе армии войска восточной Европы над османскими силами.

Schultz John III Sobieski fot. wikimedia

Innym słynnym polskim rycerzem był Władysław II Jagiellończyk. Władysław Jagiełło był polskim i litewskim królem, księciem Trojan [przyp. tłumacza - nieznane określenie] i Wilna, który panował od 1386 roku do swojej śmierci w 1434 roku. Był pierwszym monarchą, który zjednoczył Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie, tworząc Unię Lubelską w 1386 roku. Jednym z jego najsłynniejszych osiągnięć militarnych było zwycięstwo nad Złotą Ordą na Polu Grunwaldzkim [przypis tłumacza. - nad zakonem krzyżackim] w 1410 r. podczas bitwy pod Grunwaldem. Jagiełło, wraz z innymi rycerzami i wojownikami swojej armii, zdołał odnieść znaczące zwycięstwo nad potężnym wrogiem.

Wymienieni rycerze to tylko kilka przykładów słynnych polskich rycerzy, którzy wykazali się odwagą i poświęceniem dla ojczyzny w różnych czasach i w wielu bitwach. Ich wyczyny odcisnęły niezapomniane piętno na historii Polski i wciąż są powodem do dumy Polaków. Polscy rycerze pozostawili niezapomniane dziedzictwo w historii kraju. Ich męstwo, odwaga i umiejętności na polu bitwy są podziwiane i inspirują ludzi na całym świecie.

Другим известным польским рыцарем был Владислав II Ягеллон. Владислав Ягелон (на полском jagiello) - польский и литовский монарх, герцог Трояна и Вильнюса, который правил с 1386 года до своей смерти в 1434 году. Он был первым монархом, который объединил Польское королевство и Великое княжество Литовское, создавая Союз Люблин в 1386 году. Одним из его наиболее знаменитых военных достижений была победа над Ордой Золотой на поле Груня в 1410 году во время Грюнвальдской битвы. Ягелон совместно с другими рыцарями и воинами своей армии сумел одержать значительную победу над могучим противником.

Эти рыцари являются лишь некоторыми примерами знаменитых польских рыцарей, которые проявили мужество и преданность своей стране в разные времена и во многих сражениях. Их подвиги оставили незабываемый след в истории Польши и до сих пор питают гордость польского народа. Польские рыцари оставили незабываемое наследие в истории страны. Их доблесть, мужество и мастерство на поле боя вызывают восхищение и вдохновение у людей по всему миру.

Fikrat Mammadow

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

Budynek biura Rotszyldów

Znany polski architekt K. Skórewicz i jego projekty w Baku

Здание конторы Ротшильдов

Известный польский архитектор К. Скуревич и его проекты в Баку

Architekt Kazimierz Skórewicz (1866-1950) był jednym z wielu polskich architektów, którzy wnieśli swój wkład w historię Baku.

Kazimierz Skórewicz ukończył Petersburski Instytut Inżynierów Cywilnych w 1894 roku. W 1895 roku na zaproszenie architekta miejskiego I. Gosławskiego przybył do Baku, gdzie rozpoczął pracę jako technik dzielnicowy. W 1896 roku K. Skórewicz został mianowany architektem dzielnicowym w radzie miejskim. Od 1899 r. - technik wydziału budowlanego administracji gubernii bakijskiej. W 1902 roku został mianowany na stanowisko inżyniera miejskiego . W latach 1904-1906 - architekt miejski Baku.

W 1899 roku K. Skórewicz został odznaczony Orderem św. Stanisława 3 stopnia.

Skórewicz studiował tradycje lokalnej architektury, która przyciągnęła jego uwagę swoimi detalami i wirtuozerską

Архитектор Казимир Скуревич (1866-1950) был одним из многочисленных польских архитекторов, которые внесли свой вклад в историю Баку.

Казимир Брунонович Скуревич окончил Петербургский Институт Гражданских Инженеров в 1894 году. В 1895 году по приглашению городского архитектора И. Гославского прибыл в Баку, где начал работать участковым техником. В 1896 году К. Скуревича назначили участковым архитектором в городской управе. С 1899 года - техник строительного отделения Бакинского губернского управления. В 1902 году его назначили на должность городского инженера. В 1904-1906 годах - городской архитектор г. Баку.

В 1899 году К. Скуревича наградили орденом Св. Станислава 3-й степени.

Скуревич изучал традиции местной архитектуры, которая привлекла его внимание прорисовкой деталей и виртуозной обработкой из камня.

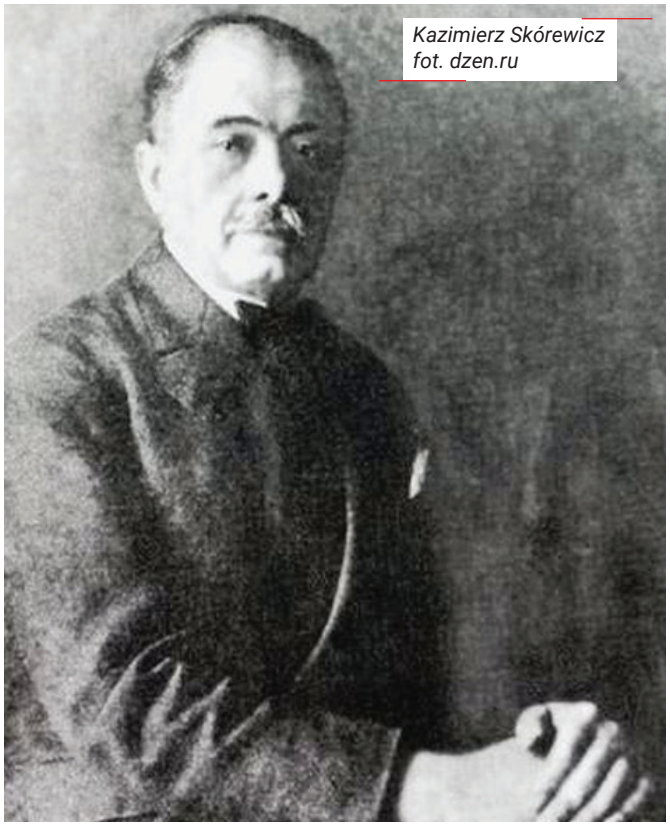

Kazimierz Skórewicz
fot. dzen.ru

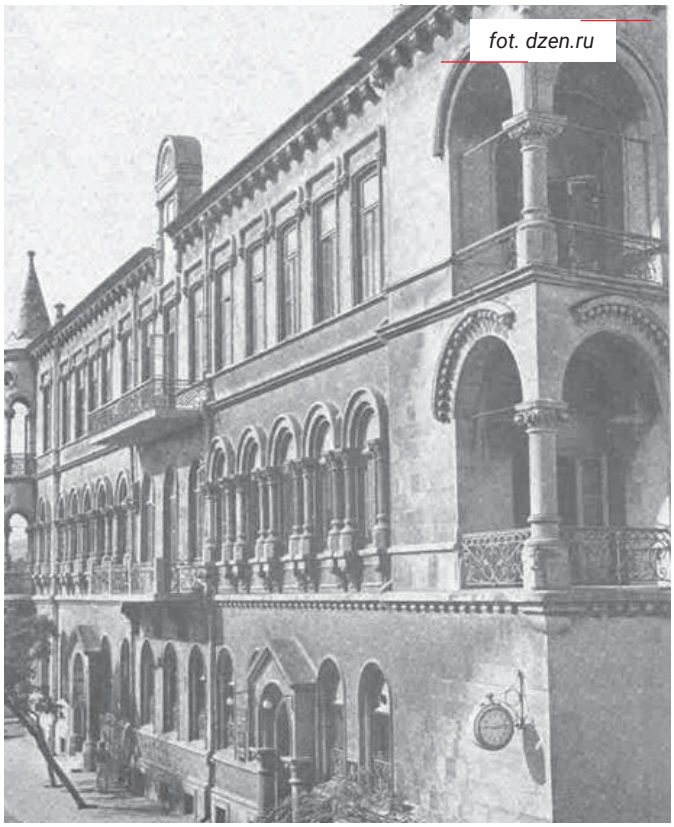

fot. dzen.ru

W latach 1898-1899 na rogu ulic Gubernaja (Nizami) i Persidskaja (Murtuza Mukhtarova) powstał budynek biura Rothschildów według projektu polskiego inżyniera Kazimierza Skórewicza. Budynek został zbudowany w stylu neogotyckim, z elementami stylu romańskiego, charakteryzuje się wspaniałymi proporcjami, zabiegami architektonicznymi, wyjątkowo reliefową plastycznością elewacji, rysunkiem motywów architektonicznych otworów, detalami rzeźbiarskimi drobno wyrzeźbionymi w kamieniu. Budynek Kaspijsko-Czarnomorskiego Towarzystwa Przemysłu i Handlu Ropą Naftową" (biuro Rothschildów) został zbudowany na zamówienie baronów Rothschildów, którzy byli aktywnie zaangażowani w wydobycie i handel ropą naftową. W dniu 16 maja 1883 r. założono „Kaspijsko-Czarnomorskie Towarzystwo Przemysłu i Handlu Ropą Naftową", które należało do Rothschildów. {Budowę centralnego biura, Rothschildowie postanowili zlecić słynnemu polskiemu inżynierowi - K. Skórewiczowi.

W 1912 roku budynek nagle zmienił właściciela - Rothschildowie nagle

В 1898-1899 годах на углу улиц Губерной (Низами) и Персидской (Муртуза Мухтарова)было построено здание конторы Ротшильдов по проекту гражданского польского инженера Казимра Скуревича. Здание было построено в неоготическом стиле, с элементами романского стиля, отличается великолепными пропорциями, архитектурной трактовкой, исключительно рельефной пластикой фасадов, прорисовкой архитектурных мотивов проемов, тонко высеченными из камня скульптурными деталями. Здание Каспийско-Черноморского нефтепромышленного и торгового общества» (конторы Ротшильдов) было построено по заказу баронов Ротшильдов, которые активно занимались нефтедобычей и торговлей. 16 мая 1883 года было утверждено «Каспийско-Черноморское нефтепромышленное и торговое общество», принадлежавшее Ротшильдам. Для строительства центральной конторы Ротшильды решили обратиться к известному польскому инженеру - К. Скуревичу.

В 1912 году у здания неожиданно сменился хозяин - Ротшилды вдруг резко продали

fot. dzen.ru

Rothschildowie w Azerbejdżanie
fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

fot. dzen.ru

sprzedali cały swój kwitnący biznes naftowy w Rosji anglo-holenderskiemu koncernowi „Royal Dutch Shell".

W latach Azerbejdżańskiej Republiki Demokratycznej (1918-1920) w budynku mieścił się konsulat holenderski.} Wraz z nadejściem władzy radzieckiej budynek biurowy stał się Domem Chłopa (1920-1930), a później budynkiem prokuratury (obecnie budynek administracyjny Prokuratury Generalnej Republiki Azerbejdżanu). Przez pewien czas w budynku mieścił się Sąd Najwyższy Azerbejdżańskiej SRR (lata 1950).

Kiedy Prokuratura Generalna przeniosła się do nowego budynku, jej budynek został odnowiony i przekazany Prokuraturze Miasta Baku.

Niestety w okresie sowieckim niektóre elementy architektoniczne fasady budynku zostały zniszczone. Na przykład, wieża-rotunda na rogu budynku została usunięta, podobnie jak wspaniała dekoracja balkonu nad głównym wejściem w centrum fasady.

Później Skórewicz zaprojektował budynek Poczty Głównej, zespół centrów handlowych, męskie gimnazjum i szpitale - muzułmański i dziecięcy, sierociniec dla dzieci, drewniane molo, zbudował i przebudował kilka domów mieszkalnych.

W 1908 roku K. Skórewicz opublikował w czasopiśmie „Zodczij" artykuł o zmianach, które zaszły w tym samym okresie w architekturze Baku i starożytnej architekturze miasta.

W Baku pracował przez 12 lat, a następnie zdecydował się opuścić stanowisko architekta miejskiego i udał się do swojej ojczyzny, do Warszawy.

весь свой процветающий нефтяной бизнес в России, англо-голландскому концерну «Ройял Датч Шелл».

В годы Азербайджанской демократической республики (1918-1920) в голландской конторе располагалось голландское консульство. С приходом советской власти здание конторы стало Домом Крестьянина (1920-1930-е), а позднее - здание прокуратуры (ныне административное здание Генеральной прокуратуры Азербайджанской Республики). Некоторое время в здании располагалось Верховный суд Азербайджанской ССР (1950-е).

Когда Генеральная прокуратура переехала в новое здание, ее здание было отремонтировано и было передано Бакинской городской прокуратуре.,

К сожалению в советское время были уничтожены некоторые архитектурные элементы фасада здания. Например, на углу здания убрали башенку-ротонду, а также чудесный декор балкона над главным входом в центре фасада.

В дальнейшем Скуревич спроектировал здание Главпочтамта, ансамбль торговых рядов, мужскую гимназию и больницы — мусульманскую и детскую, детский приют, деревянную пристань , построил и перестроил несколько жилых домов.

В 1908 году К. Скуревич опубликовал в журнале «Зодчий» статью о происходивших переменах за тот же период в архитектуре Баку и о древнем зодчестве города.

В Баку он проработал 12 лет, и потом решил оставить пост городского архитектора и уехал на родину в Варшаву.

W Polsce Skórewicz pracował przez ponad czterdzieści lat. Zaprojektował dworek „Milusin" Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku (w 1923 roku) oraz gmachu Sejmu RP. Skórewicz nadzorował również odbudowę Pałacu Królewskiego w Warszawie i Katedry Wawelskiej w Krakowie. W Warszawie Kazimierz Skórewicz wykładał na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej.

Prace K.B. Skórewicza w Baku:

Sklep (1895) - Twierdza, Ciemne rzędy

Kramy targowe (1896)

Przebudowa budynku mieszkalnego (1896) - ul. Nikołajewskaja 3 (obecnie ul. Istiglalijat), dom spadkobierców Zubałowa

Dwupiętrowy dom mieszkalny (1897) - Czarne Miasto

Pasaż Szagidanowa (później Pasaż Tagiewa (1897) - róg Olginskaja (dziś ulica Mammada Emina Rasulzade)

Dwupiętrowy dom mieszkalny (1897) - róg ulic Spasskiej (obecnie ul. Zargarpalan) i Karantinnej (obcnie Azi Asłanow)

Budynek domu dziecka (1899) - róg Persidskiej (obecnie Murtuzy Mukhtarova) i 7 Równoległej (ul. Sulejmana Rustama)

Budowa Towarzystwa Kaspijsko-Czarnomorskiego (1899) - Persidskaja, 11 (Murtuza Muchtarowa)

Budynek Banku Państwowego (1897-1899) - Merkuriewskaja, 27 (obecnie aleja Zarifa Alijewa)

Budowa domu mieszkalnego (1899) – Twierdza [Kriepost], Sabira, 7

Drewniane molo (1900) - Baku

Bulwar (1903) - Promenada

В Польше Скуревич проработал более сорока лет. По его проекту были построены усадьба маршала Пилсудского в Сулеювке (в 1923 году) и здание польского Сейма. Скуревич также руководил реставрацией Королевского дворца в Варшаве и Вавельского собора в Кракове. В Варшаве Казимир Скуревич преподавал на архитектурном факультете Политехнического института

Работы К.Б. Скуревича в г. Баку:

Магазин (1895) - Крепость, Темные ряды

Крытые пакгаузы (1896)

Перестройка жилого дома (1896) - ул.Николаевская 3 (сегодня -ул. Истиглалият), дом наследников Зубалова

Двухэтажный жилой дом (1897) - Черный город

Пассаж Шагиданова (позднее пассаж Тагиева (1897) - уг. Ольгинской (сегодня -улица Мамеда Эмина Расулзаде)

Двухэтажный жилой дом (1897) - уг. Спасской (сегодня -ул. Заргарпалан) и Карантинной (сегодня улица Ази Асланова)

Здание детского дома (1899) - уг.Персидской (ныне Муртузы Мухтарова) и 7-й Параллельной (ул. Сулеймана Рустама)

Здание Каспийско-Черноморского общества (1899) - Персидская, 11 (Муртуза Мухтарова)

Здание Госбанка (1897-1899) - Меркурьевская, 27 (ныне проспект Зарифы Алиевой)

Перестройка жилого дома (1899) - Крепость, Сабира, 7

Деревянная пристань (1900) - Баку

Бульвар (1903) - Набережная

Stasia Orłowa Stroganowa

W rodzinne strony
В родные края

Nazywam się Zeynab Mysnik, mam 64 lata i mieszkam w Baku. Mój dziadek ze strony matki był Polakiem. W 1938 roku został represjonowany w ZSRR, ale ostatecznie został pośmiertnie zrehabilitowany z powodu braku znamion przestępstwa. W rodzinie zawsze mówiono o tej tragedii, o utraconych więziach rodzinnych, o Polsce.

W czerwcu tego roku po raz pierwszy przyjechałam z koleżanką do Polski. Na lotnisku im. Chopina powitała nas Pani Magda - nasza nauczycielka języka polskiego. To spotkanie było nieoczekiwane i przyjemne. Mieliśmy szczęście: była naszym przewodnikiem i bardzo się nami opiekowała. Kupiła nam bilety online, oprowadzała po mieście, pokazywała i opowiadała o mieście, zaprosiła nas i ugościła. Zamieszkaliśmy w hotelu na Starym Mieście i od razu poszliśmy na spacer pobliskimi uliczkami. Spacerowaliśmy po rynku, robiliśmy zdjęcia z symbolem Warszawy-Syrenką.

Меня зовут Зейнаб Мысник, мне 64 года, я живу в Баку. Мой дедушка по материнской линии был поляком. Его в 1938 году репрессировали в СССР, но в последствие реабилитировали посмертно на основании отсутствия состава преступления. В семье всегда говорили об этой трагедии, о потерянных родственных связях, о Польше.

В июне этого года я впервые с подругой приехала в Польшу. В аэропорту им. Шопена нас встретила пани Магда – наша учительница по польскому языку. Эта встреча была неожиданной и приятной. Нам очень повезло: она была нашим гидом и очень нас опекала. Она приобретала нам онлайн билеты, водила по городу, показывала и рассказывала о городе, приглашала нас в гости и угощала. Мы поселились в гостинице в старом городе и сразу пошли гулять по близлежащим улочкам. Прогулялись по рыночной площади, сфотографировались с символом Варшавы – русалочкой Селеной.

Syrenką
fot. archiwum osobiste

Stare Miasto jest bardzo piękne i wydawało się, że jestem w bajce: taka wspaniała średniowieczna architektura europejska! Znajdują się tu wspaniałe pałace i zamki, wiele starych i pięknych otwartych kościołów, w których rozbrzmiewa muzyka organowa. Główną świątynią Warszawy jest Kościół św. Jana Chrzciciela na Starym Mieście, zbudowany w stylu gotyku ceglanego. Warszawa, która powstała z ruin, zachowuje pamięć o tragicznym powstaniu 1943 roku w żydowskim getcie. Te strony historii są utrwalone w zabytkach i muzeach tematycznych.

Drugiego dnia wybraliśmy się na wycieczkę krajoznawczą po Warszawie. Pani Magda pokazała nam stary cmentarz w Warszawie, na którym pochowani byli znani ludzie: poeci, reżyserzy, muzycy m.in. Czesław Niemen – znany polski kompozytor i piosenkarz, który ponad 30 lat temu był w Baku i dał koncert. Odwiedziliśmy także Park Królewski w Łazienkach, w którym znajduje się pomnik Fryderyka Chopina. W Warszawie znajdują się również muzea i grająca ławeczka Chopina.

Старый город очень красив, и казалось, будто я в сказке: такая восхитительная средневековая европейская архитектура! Здесь красуются величавые дворцы и замки, много старинных и красивых действующих костелов, в которых звучит органная музыка. Главным храмом Варшавы является костел святого Иоанна Крестителя в старом городе, построенный в стиле кирпичной готики. Варшава, восставшая из руин, хранит память о трагическом восстании 1943 года в еврейском гетто. Эти страницы истории запечатлены в памятниках и тематических музеях.

На второй день мы отправились на обзорную экскурсию по Варшаве. Пани Магда показала нам старое кладбище в Варшаве, где были похоронены известные люди: поэты, режиссеры, музыканты, среди которых Чеслав Немен – известный польский композитор и певец, который более 30 лет назад был в Баку и давал концерт. Мы также побывали в Королевском парке в Лазенках, в котором находится памятник Фредерику Шопену. В Варшаве также есть музеи и музыкальная лавочка Шопена.

fot. archiwum osobiste

Czwartego dnia naszego pobytu w Warszawie Pani Magda kupiła dla nas bilety do Krakowa, dokąd się udaliśmy. Przez całą naszą podróż padał ulewny deszcz i mieliśmy okazję podziwiać z okna piękną przyrodę, dzięki czemu czas podróży minął bardzo szybko.

Kraków przywitał nas słoneczną pogodą. Hotel, w którym się zatrzymałyśmy, znajdował się obok Starego Miasta u zbiegu ulic Piłsudskiego i Straszewskiego. Po drugiej stronie ulicy znajdował się park, który został wytyczony w miejscu muru obronnego i otaczał Stare Miasto. Było bardzo chłodno i zielono.

Oryginalna kultura lokalna jest reprezentowana w Polsce bardzo obszernie: unikalne zabytki architektury gotyckiej, kościoły katolickie, budynek słynnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także Kościół Mariacki – jedna z najpiękniejszych świątyń Krakowa, zaskakująca swoją architekturą i ogromnymi rozmiarami. Kościół św. Piotra i Pawła, który trzeba odwiedzić, słynie z fresków i wyjątkowego wnętrza. Przy wejściu do kościoła na

На четвертый день нашего пребывания в Варшаве пани Магда приобрела для нас билеты в Краков, куда мы и направились. Всю нашу поездку шел проливной дождь, и мы имели возможность любоваться из окна красивой природой, так что время в пути пролетело очень быстро.

Краков встретил нас солнечной погодой. Гостиница, в которой мы поселились, находилась рядом со старым городом на пересечении улиц Пилсудского и Старжевского. Через дорогу был парк, который был разбит на месте крепостной стены и обрамлял старый город. Там было очень прохладно и зелено.

Самобытная местная культура представлена в Польше весьма обширно: уникальные памятники готического зодчества, католические костелы, здание известного Ягеллонского университета, а также Мариацский костел – один из самых красивых храмов Кракова, удивляющий своей архитектурой и огромным размером. Костел святого Петра и Павла, который обязательно нужно посетить, известен своими фресками и уникальным

Kościół Mariacki
fot. archiwum osobiste

cokołach stoją posągi 12 apostołów. Kościół ten należy do starego i honorowego Uniwersytetu Jagiellońskiego, który został założony w 1364 roku. Jest także właścicielem biblioteki i muzeum, w którym znajduje się globus, na którym po raz pierwszy na świecie został namalowany kontynent amerykański. Najbardziej znanym studentem tej uczelni był Mikołaj Kopernik. Na Starym Mieście można spotkać wielu turystów i mieszkańców. Jest też wiele restauracji, w których można spróbować kuchni polskiej.

Niedaleko Krakowa znajduje się kopalnia soli „Wieliczka", położona na głębokości ponad 300 metrów, w której wszystko jest wykonane z soli, aż do żyrandola.

Po pięciu dniach w Krakowie wróciliśmy do Warszawy i odwiedziliśmy centrum nowej Warszawy, gdzie stoją nowe wieżowce ze sklepami i biurami. Pod koniec następnego dnia poleciałyśmy do Baku. Niestety nie udało nam się tym razem odwiedzić gór, pojezierzy, nie mieliśmy czasu zobaczyć wielu rzeczy i wcale nie chciałyśmy wyjeżdżać. Z niecierpliwością czekamy na możliwość ponownego odwiedzenia pięknej i kochanej już Polski.

Zeynab Mysnik

интерьером. При входе в костел на постаментах стоят статуи 12 апостолов. Этот костел принадлежит старинному и почетному Ягеллонскому университету, который был основан в 1364 году. Ему также принадлежат библиотека и музей, где хранится глобус, на котором впервые в мире был нанесен Американский континент. Самым известным студентом этого университета был Николай Коперник. В старом городе можно встретить много туристов и местных жителей. Там также много ресторанов, где можно попробывать национальную кухню.

Недалеко от Кракова находится соляная шахта Величко, расположенная на глубине более 300 метров, в которой все изготовлено из соли, вплоть до люстры.

После пяти дней в Кракове мы вернулись в Варшаву и посетили центр новой Варшавы, где стоят новые высотные здания с магазинами и офисами. В конце следующего дня мы вылетели в Баку. К сожалению, нам не удалось в этот раз побывать в горах, на озерах, много чего не успели посмотреть и совсем не хотелось уезжать. С нетерпением ждем возможности снова посетить прекрасную и ставшую уже любимой Польшу.

fot. archiwum osobiste

„Wieliczka"
fot. archiwum osobiste

Najważniejsze informacje o naszej społeczności

Основные события нашей общины

Ambasada RP w Azerbejdżanie wraz z Azerbejdżańskim Uniwersytetem Architektury i Budownictwa zorganizowała wystawę fotograficzną. W ceremonii otwarcia wziął udział Pan Rafał Poborski, Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej,.

Посольство Республики Польша в Азербайджане совместно с Азербайджанским университетом архитектуры и строительства организовало фото выставку. В церемонии открытия принимал участие Господин Рафаль Поборский - посол РП.

W marcu 2023 r. zorganizowano również wystawę „Wybitne Polki" oraz prezentację książki o tym samym tytule. Wystawa i książka poświęcone są 10 wybitnym Polkom. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Ambasadę RP, Uniwersytet ADA i Przedstawicielstwo UE w Azerbejdżanie w ramach projektu „She is the power".

Также в марте 2023 года прошла выставка "Выдающиеся польские женщины" и презентация одноименной книги. Выставка и книга посвящены 10 выдающимся полькам. Мероприятие было организовано посольством Республики Польша, университетом ADA и представительством ЕС в Азербайджане в рамках проекта "She is the power".

W kwietniu członkowie Polonii w Azerbejdżanie wzięli udział w konkursie internetowym „Wielkanoc po polsku" zainicjowanym przez Ambasadę RP. Uczestnicy tworzyli prace fotograficzne i wideo o tematyce wielkanocnej. Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych - poniżej 18 lat i powyżej 18 lat.

Zwycięzcami w starszej kategorii zostali:
1. miejsce - Gunel Mamadova.
2. miejsce - Farid Mamadov i Yusif-Aslan Mamadov.
3. miejsce - Anastasiia i David Cherkesov.

W kategorii wiekowej do 18 lat:
1. miejsce - Anastasiia i David Cherkesov.
2. miejsce - Elina Shirinova.
3. miejsce - Sofia Fazilova.

В апреле члены Полонии в Азербайджане приняли участие в онлайн конкурсе "Пасха по польски" инициированным посольством. Участники создавали фото и видео работы на пасхальную тематику. Соревнования прошли в двух возрастных категориях - до 18 и старше 18 лет.

В старшей категории победителями стали:
1 место Гюнель Мамадова.
2 место Фарид Мамадов и Юсиф-Аслан Мамадов.
3 место Анастасия и Давид Черкесовы.

В возрастной категории до 18 лет:
1 место Анастасия и Давид Черкесовы. 2 место Элина Ширинова.
3 место София Фазилова.

W maju członkowie Polonii wzięli udział w wydarzeniu „Tradycje Tańców Polskich" i byli zadowoleni z występu krakowskiego zespołu Pawie Pióra i ich warsztatów.

В мае члены Полонии приняли участие в мероприятии "Традиции польского танца и были рады выступлению краковской р-н группы Pawie Piora и их мастер-классу.

Z inicjatywy Ambasady RP w Baku przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, społeczności żydowskiej Azerbejdżanu i Polski obejrzeli we wrześniu film dokumentalny „Historia jednej zbrodni", który przedstawia historię polskiej rodziny Ulmów zamordowanej przez Niemców za ukrywanie żydowskich sąsiadów podczas II wojny światowej.

Ambasador Rafał Poborski przedstawił szerszy kontekst niemieckiej polityki podczas okupacji Polski, w tym reakcję Polski na Holokaust, oraz podkreślił potrzebę wyjaśnienia i zadośćuczynienia za zbrodnie popełnione przez Niemców na okupowanych ziemiach polskich.

По инициативе Посольства Республики Польша в Баку представители дипломатического корпуса, еврейской общины Азербайджана и Польши посмотрели в сентябре документальный фильм «История одного преступления», в котором представлена история убитой немцами польской семьи Ульмы за сокрытие своих соседей евреев во время Второй мировой войны.

Посол Рафал Поборский представил более широкий контекст политики Германии во время оккупации Польши, включая реакцию Польши на Холокост и подчеркнул необходимость разъяснения и компенсации преступлений, совершенных немцами на оккупированных польских землях.

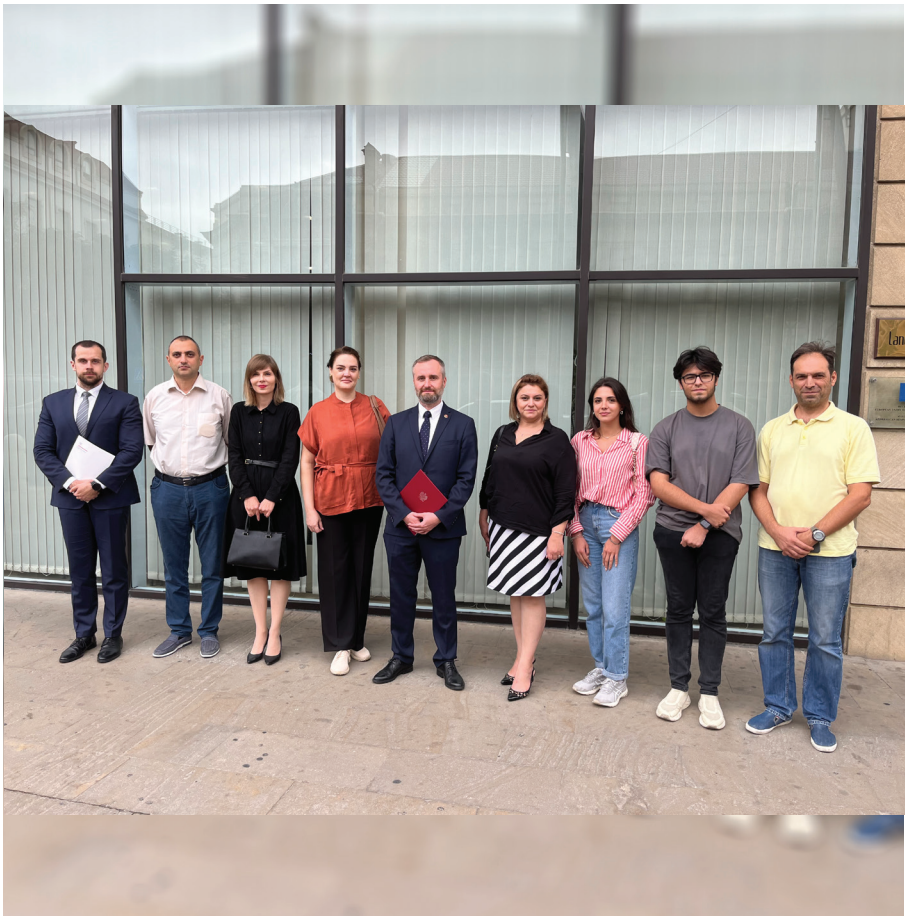

Redaktor naczelny Wadim Dombrowskij

Korespondenci: Wadim Dombrowskij, Alena Czerniecka, Sabina Abutalybowa,
Pakiza Dombrowskaja, Jekateryna Mammadowa, Emil Abutalibow,
Fikrat Mammadow, Dżałał Mammadow, Tamila Salimova, Stasia Orłowa Stroganowa,
Zeynab Mysnik

Przeklad na jezyk polski:
supertłumacz.pl

Projekt graficzny i skład Teymur Aliyew

Wydawca Stowarzyszenie “Polonia” Rozwój współpracy kulturalnej

”Palma Print” MMC
Adres: Sabunchu, Anashkin 39, Baku Azerbejdżan

Nakład 250 egzemplarzy

Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być powielany bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

”Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą”

”Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”/

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

POLONIA AZERBEJDŻAŃSKA
“POLONIYA” MƏDƏNİ ƏLAQƏLƏRİN İNKİŞAFI İCTİMAİ BİRLİYİ

4 okładka fot. Farid M.

fot. rahib hamidov

APTEKA
GRECO
APEROL
SPRITZ